

დეკემბერი
2024

აღკოვროლური სასმელების საერთო კვლევა

კორპორატიული საკრედიტო რისკების განყოფილება

ალექსანდრე ერგუშიძე • გიორგი ჩეჩელაშვილი • ირაკლი ბუქური • ალექსი ჯავახიშვილი • ანა ციხიშვილი

ბეგმა

ღვინო

- ღვინის სექტორი
- ყურძნის მოსავალი
- ღვინის წარმოება
- ღვინის ექსპორტი / იმპორტი
- ღვინის მოხმარება
- უცხო ქვეყნების ღვინის იმპორტის ანალიზი
- ვენახები
- რთველი
- მოსავლის დაზღვევა
- ერთი ბოთლი ღვინის თვითღირებულება და საბაზრო ფასი

ლუდი

- ლუდის წარმოება
- ლუდის ექსპორტი / იმპორტი
- უცხო ქვეყნების ლუდის იმპორტის ანალიზი
- ალაოს იმპორტი
- შუშის ბოთლების იმპორტი

ბრენდი / საბრენდე სპირტი

- ბრენდისა და საბრენდე სპირტის წარმოება
- სპირტიანი სასმელების ექსპორტი / იმპორტი
- უცხო ქვეყნების ძლიერი ალკოჰოლური სასმელების იმპორტის ანალიზი

საკრედიტო ანალიზი

- ალკოჰოლური სასმელების სექტორის საკრედიტო პორტფელი

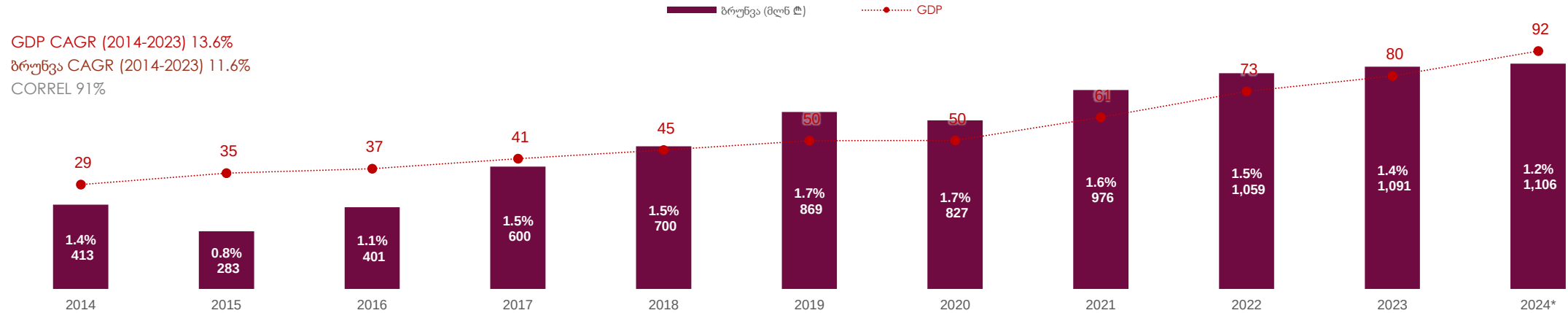

ღვინის საქმეობრი

ღვინის სექტორი საქართველოში

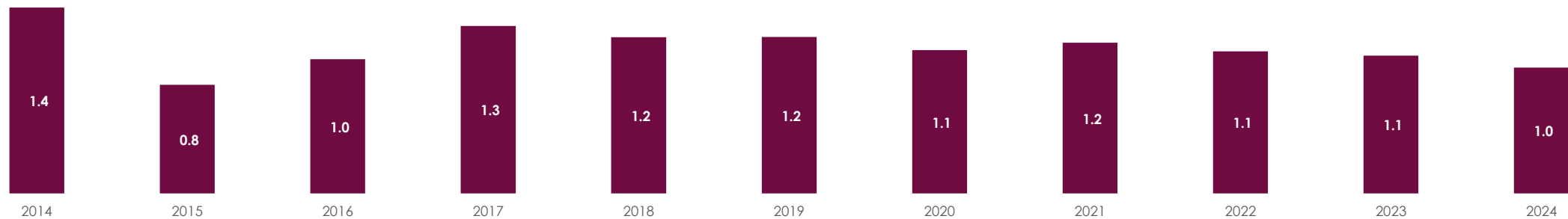
ბოლო 10 წლის განმავლობაში სექტორი სტაბილურად მზარდია

ღვინის მწარმოებელი კომპანიების ბრუნვა (მლნ ლარი), საქართველოს მშპ (მლრდ ლარი)

*წინასწარი მონაცემები

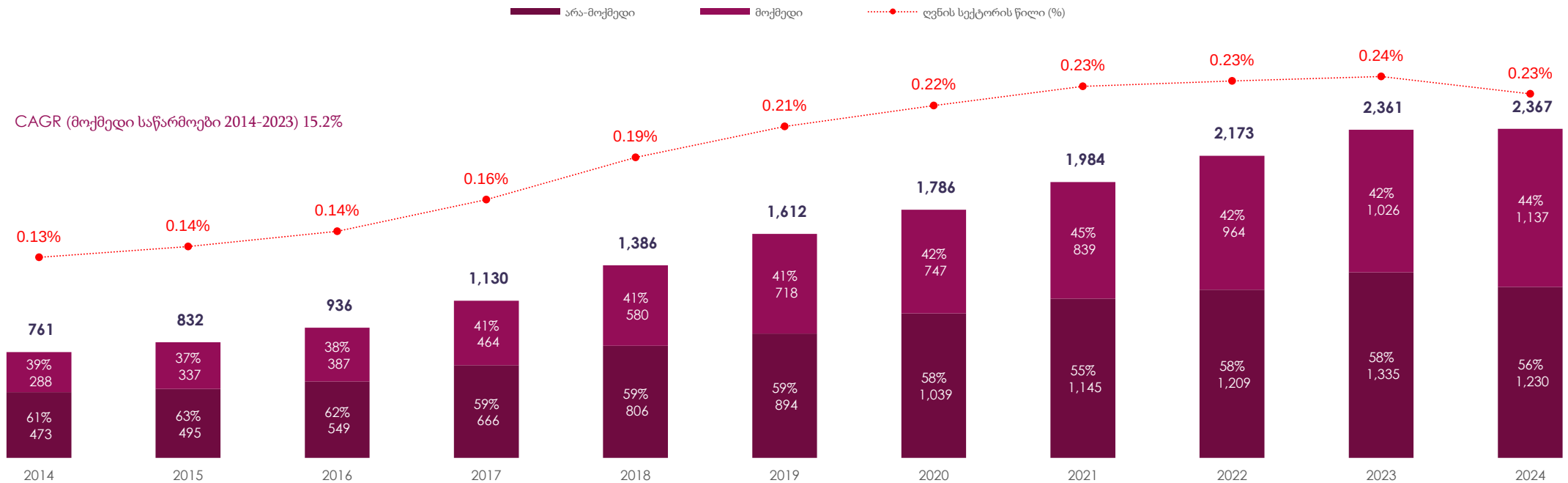
ბრუნვა საშუალოდ ერთ მოქმედ ღვინის საწარმოზე (მლნ ლარი)

ღვინის სექტორი საქართველოში

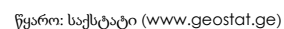
ღვინის სექტორში აქტიურ საწარმოთა რიცხვი ყოველ წელს მატულობს

ღვინის სექტორში დარეგისტრირებულ საწარმოთა რაოდენობა და განაწილება დინამიკაში

განმარტება: „ღვინის სექტორის წილი“ გულისხმობს ღვინის სექტორში რეგისტრირებულ საწარმოთა პროცენტულ წილს მთლიანად ქვეყნის მასშტაბით რეგისტრირებულ საწარმოების რიცხვის.

საქართველომ 2024 წელს რეკორდული რაოდენობის ყურძნის მოსავალი მიიღო

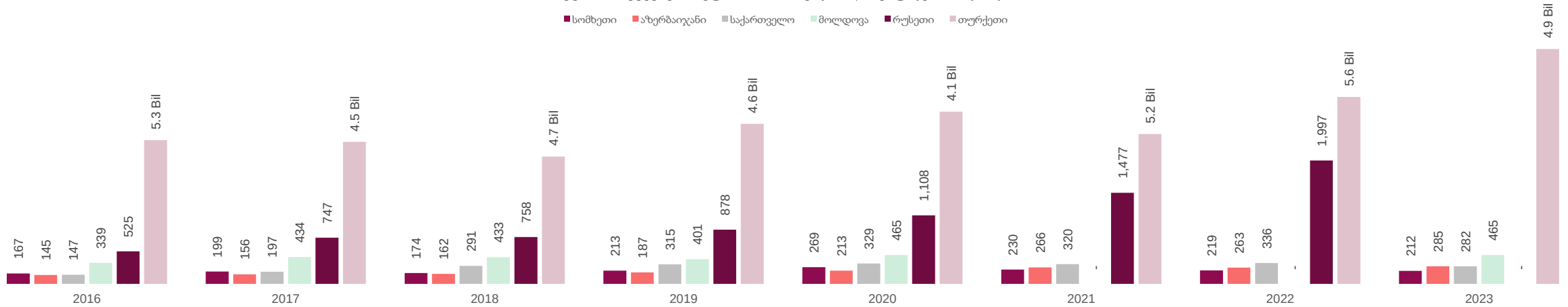

ყურძნის მოსავალი და მოსავლიანობა მსოფლიოში

სხვადასხვა ქვეყნებთან შედარებით საქართველოში მოსავლიანობა დაბალია, თუმცა ღვინის წამყვან მწარმოებელ ქვეყნებთან ახლოს არის

რეგიონის ქვეყნების ყურძნის მოსავლის ღირებულება (მლნ ლარი)

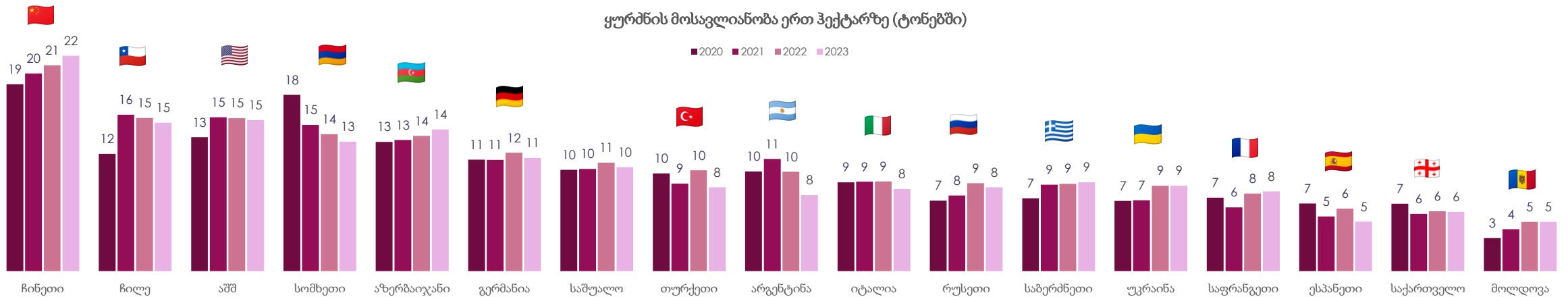
■ სომხეთი ■ აზერბაიჯანი ■ საქართველო ■ მოლდოვა ■ რუსეთი ■ თურქეთი

წყარო: Food and Agriculture Organization of the United Nations (www.fao.org/faostat/en/#data/QV)

ყურძნის მოსავლიანობა ერთ ჰექტარზე (ტონებში)

■ 2020 ■ 2021 ■ 2022 ■ 2023

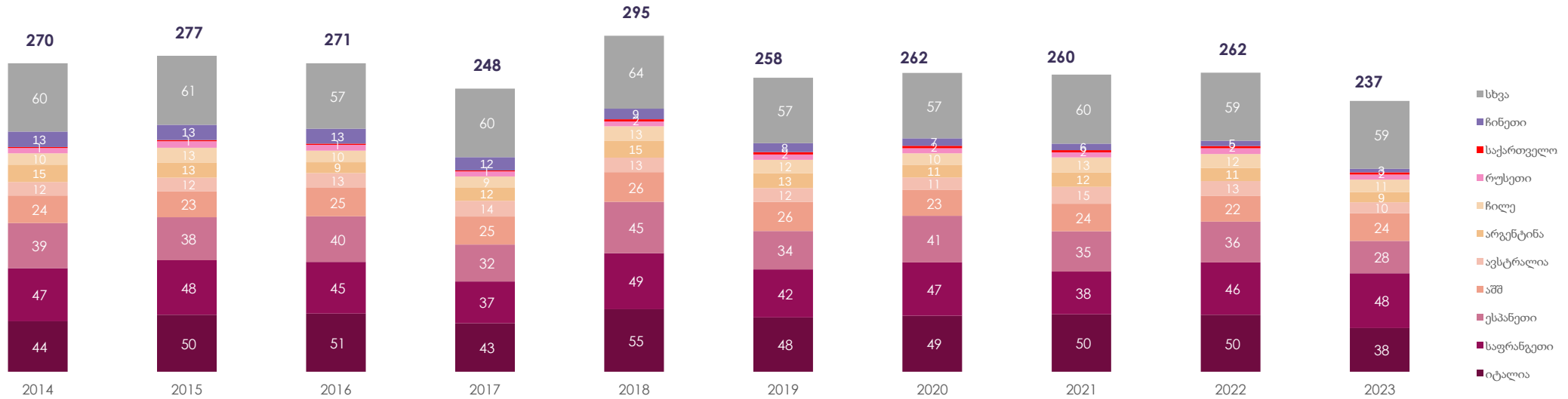

წყარო: OIV International Organisation of Vine and Wine - www.oiv.int

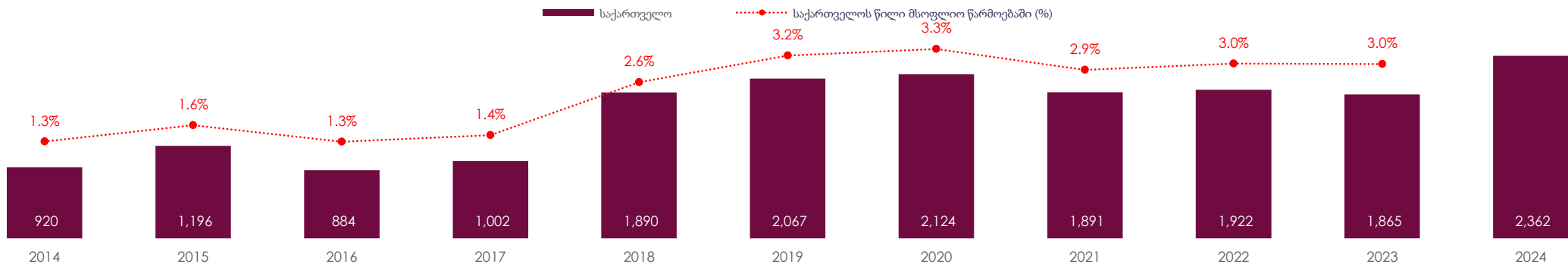
ღვინის წარმოება

2023 წელს ღვინის წარმოება გლობალურად ბოლო 10 წლის მინიმუმზე იყო

ღვინის წარმოება მსოფლიოში (მლნ ჰექტოლიტრი)

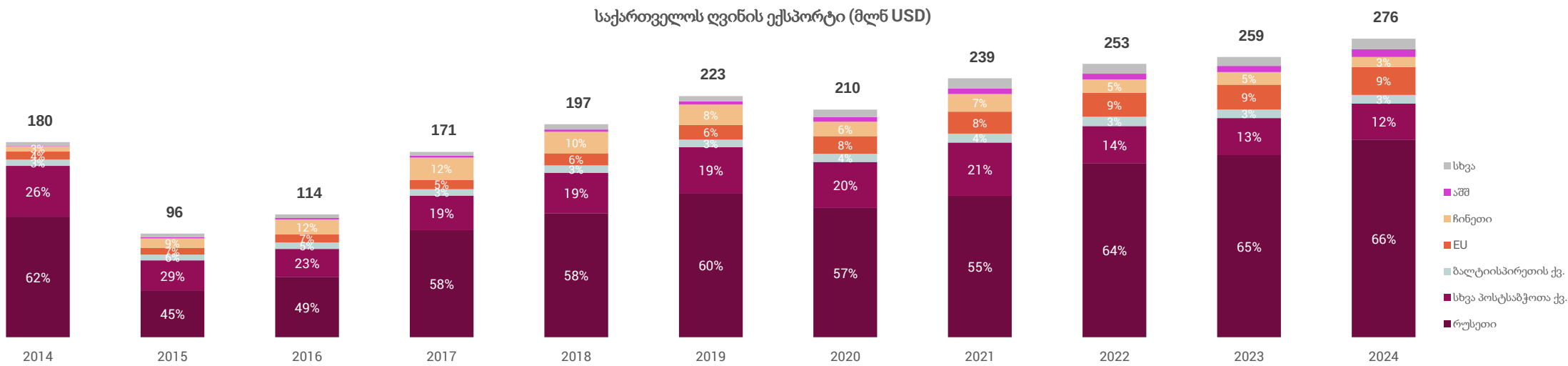
ღვინის წარმოება საქართველოში (ათასი ჰექტოლიტრი)

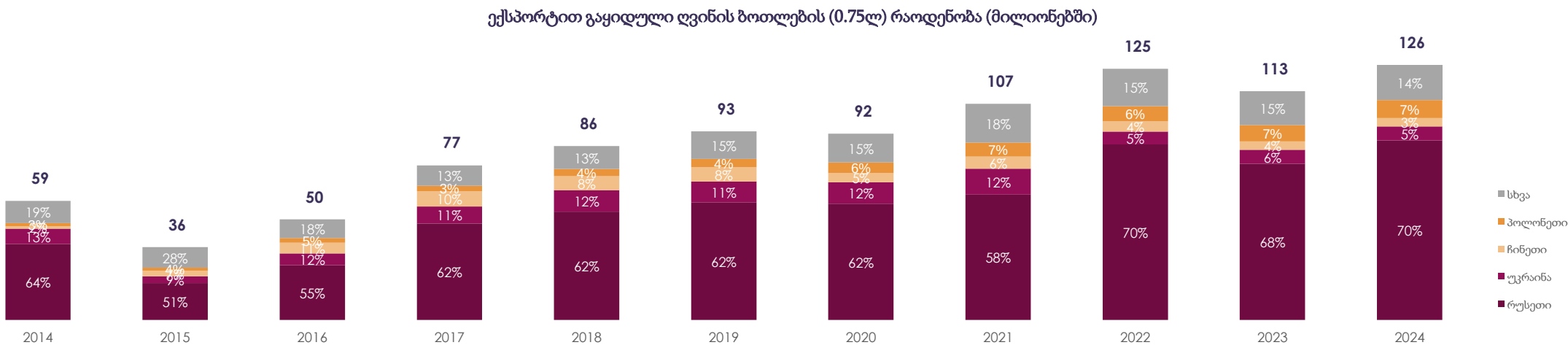

ღვინის ექსპორტი საქართველოდან

2024-ში ექსპორტირებული ღვინის მოცულობაც და ღირებულებაც ისტორიულ მაქსიმუმზეა

წყარო: 1) სასტატი (analytics.nbg.gov.ge). 2) <https://mepa.gov.ge/Ge/Page/Analysis>

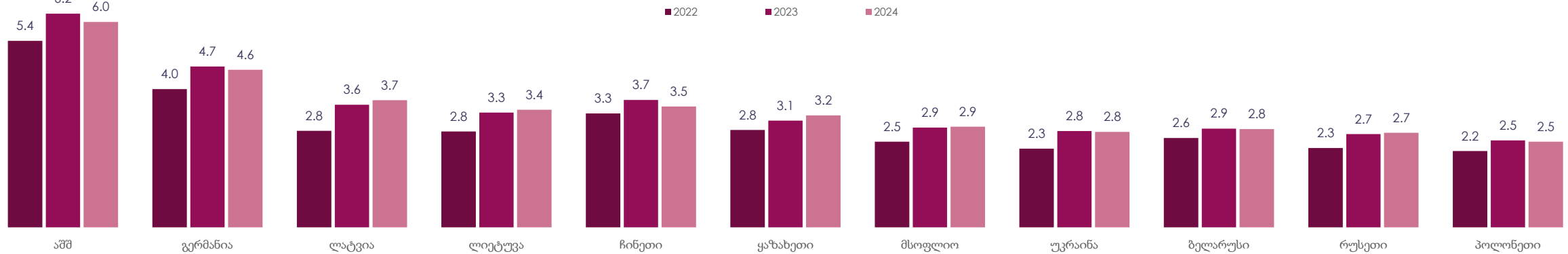

წყარო: ღვინის ეროვნული სააგენტო

ღვინის ექსპორტი საქართველოდან

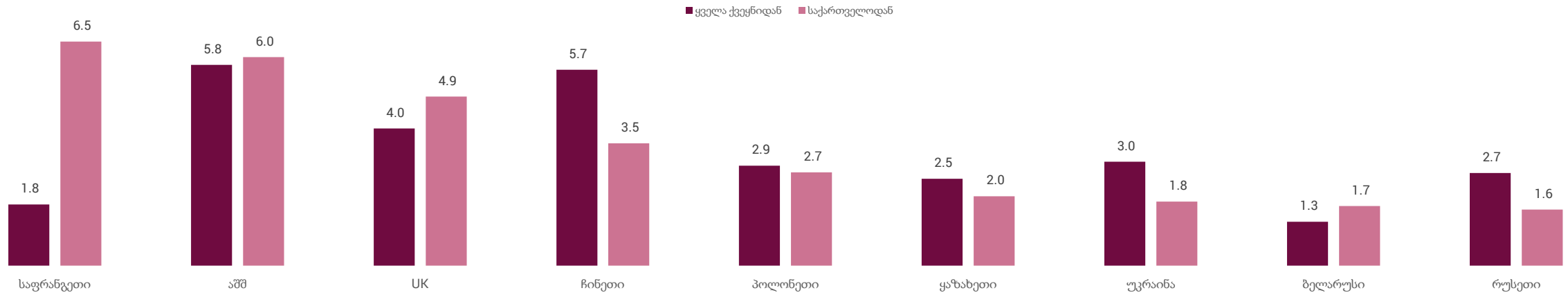
საქართველოს საექსპორტო ფასები პოსტ-საბჭოთა ქვეყნებში დაბალია, ევროპაში, ამერიკასა და ჩინეთში კი შედარებით მაღალი

საშუალოდ ერთი ლიტრი ღვინის საექსპორტო ფასი საქართველოდან (USD)

წყარო: საქსტატი (analytics.nbg.gov.ge)

2024 წლის ღვინის საშუალო საიმპორტო ფასი (USD) შერჩეული ქვეყნებისათვის

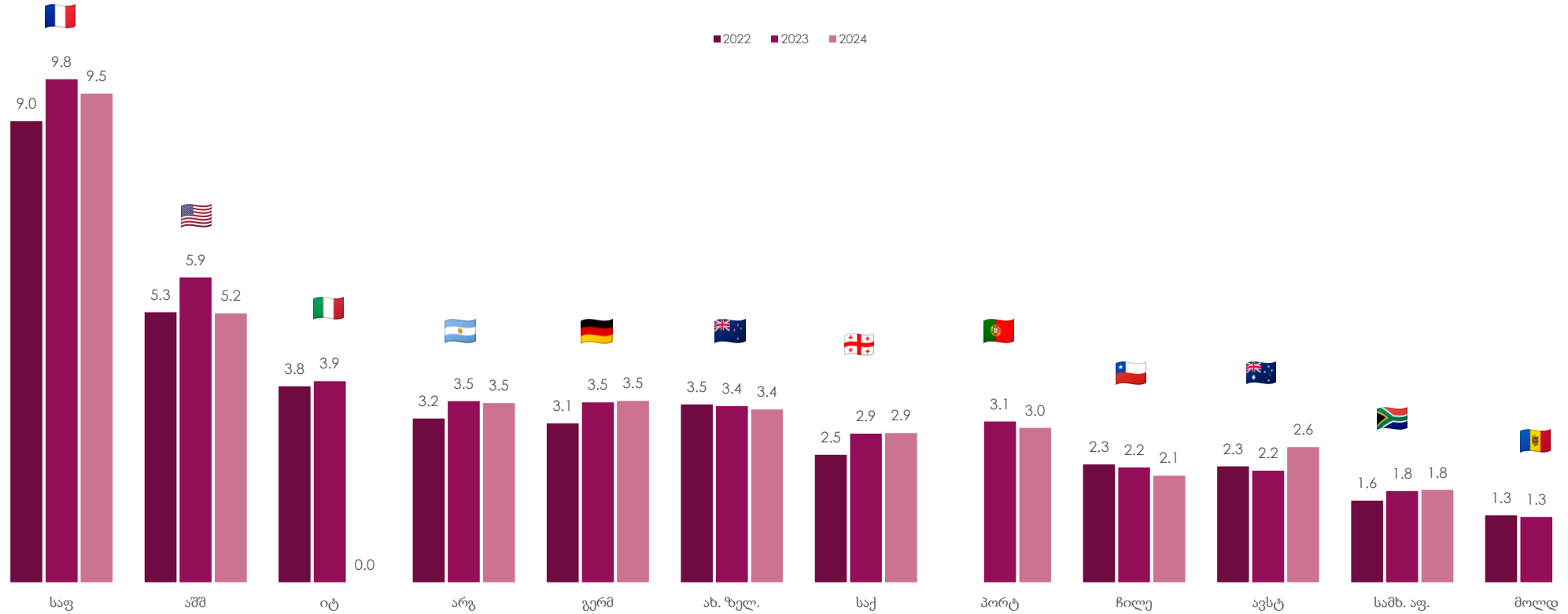
შენიშვნა: რუსეთისა და ბელარუსის შემთხვევაში წარმოდგენილია 2023 წლის მონაცემები.

წყარო: International Trade Centre (www.trademap.org)

ღვინის საექსპორტო ფასები

საქართველოს საშუალო საექსპორტო ფასი მსოფლიო ბაზარზე კონკურენტულია

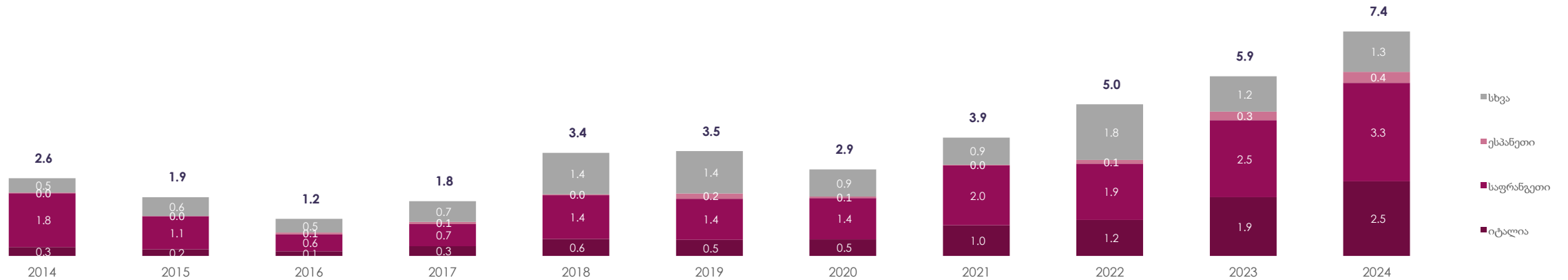
ექსპორტიორი ქვეყნების ერთი ლიტრი ღვინის საშუალო საექსპორტო ფასი (USD)

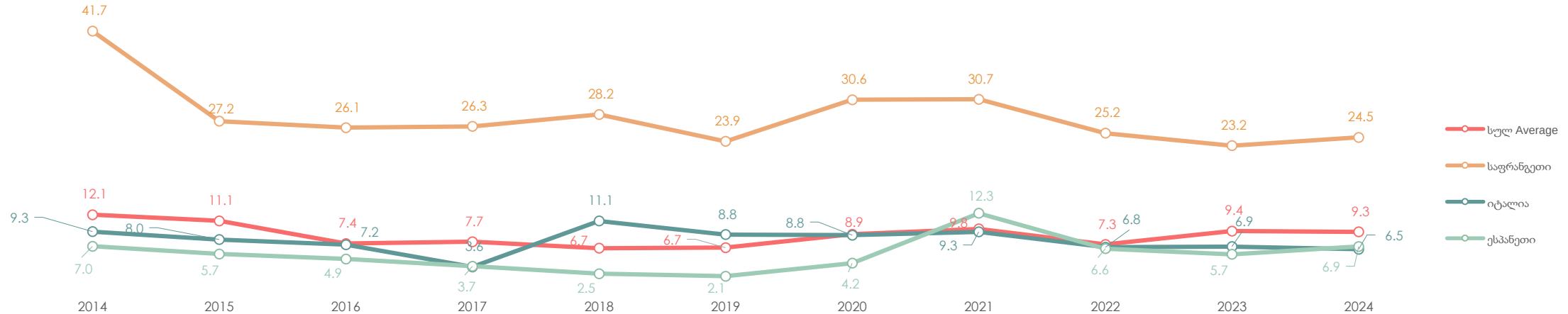
ღვინის იმპორტი საქართველოში

ღვინის იმპორტი საქართველოში დაბალ დონეზე ნარჩუნდება

ღვინის იმპორტი საქართველოში (მლნ USD)

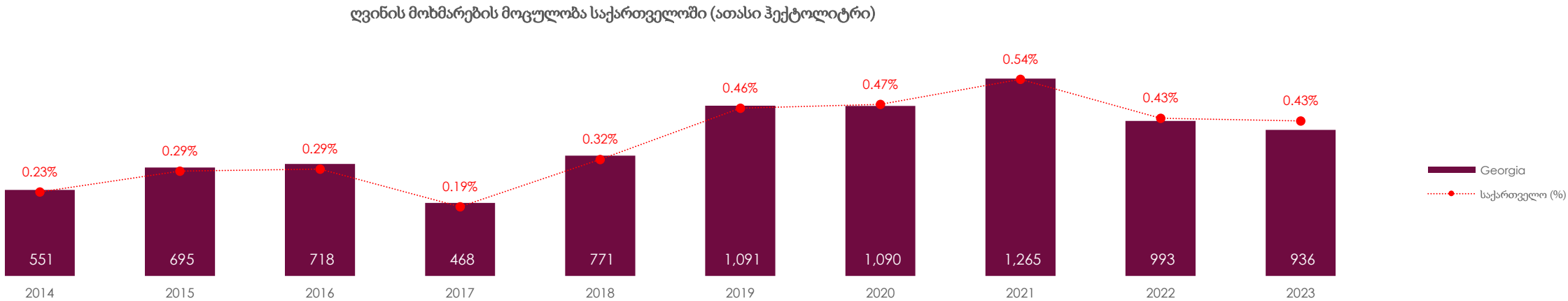
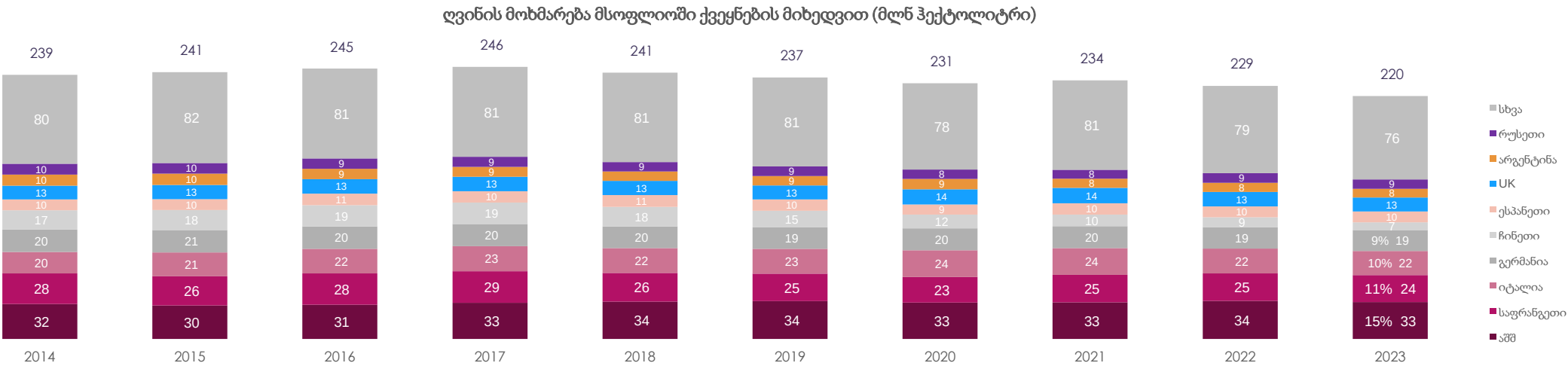

საშუალოდ 1 ლიტრი ღვინის საიმპორტო ფასი (USD)

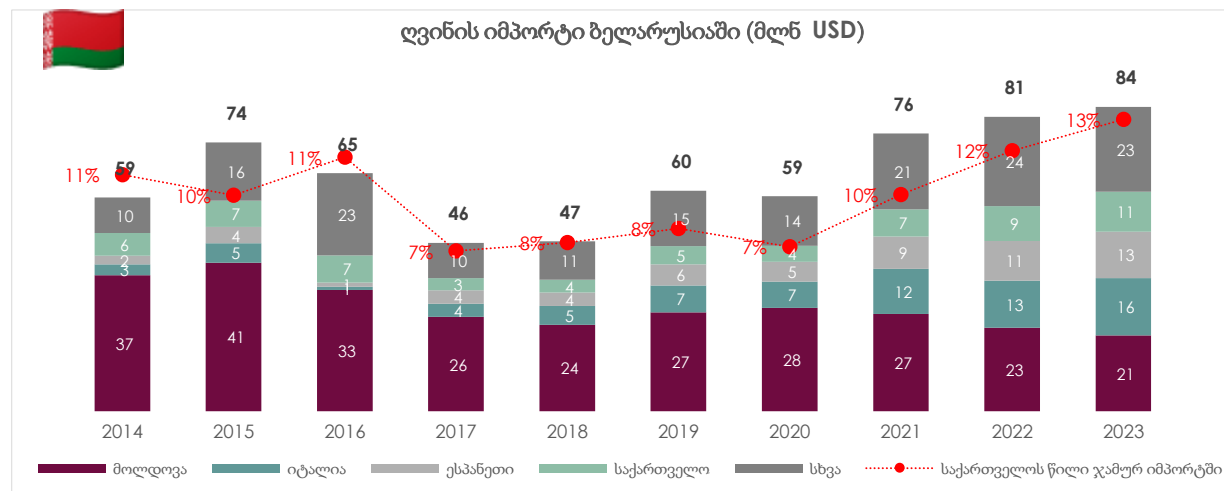
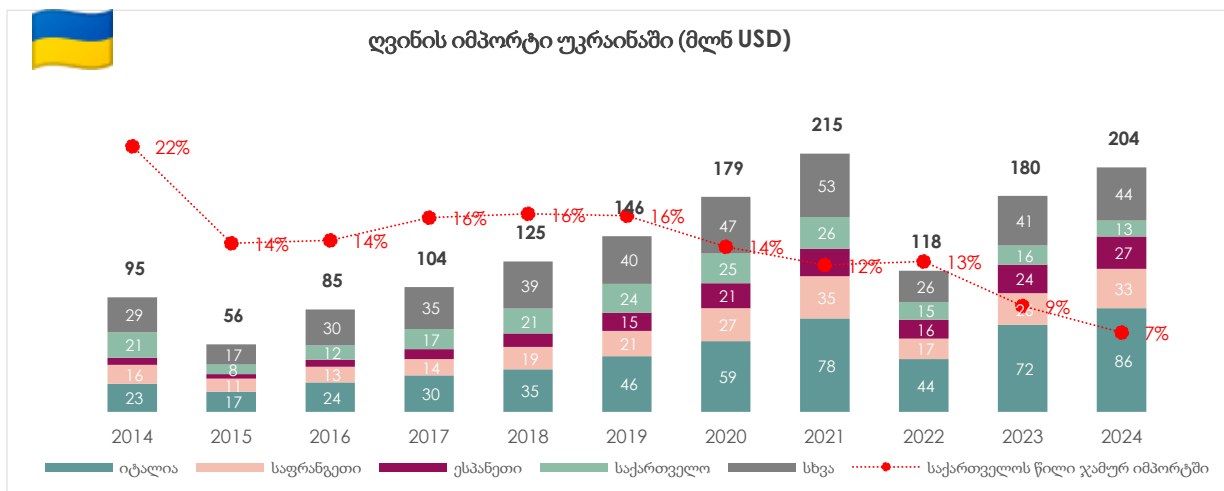
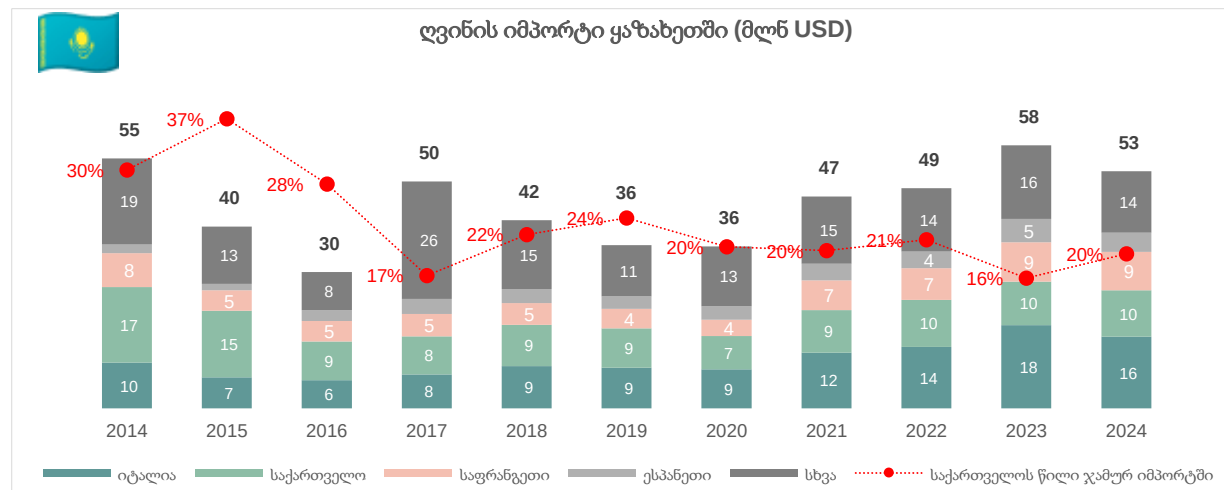
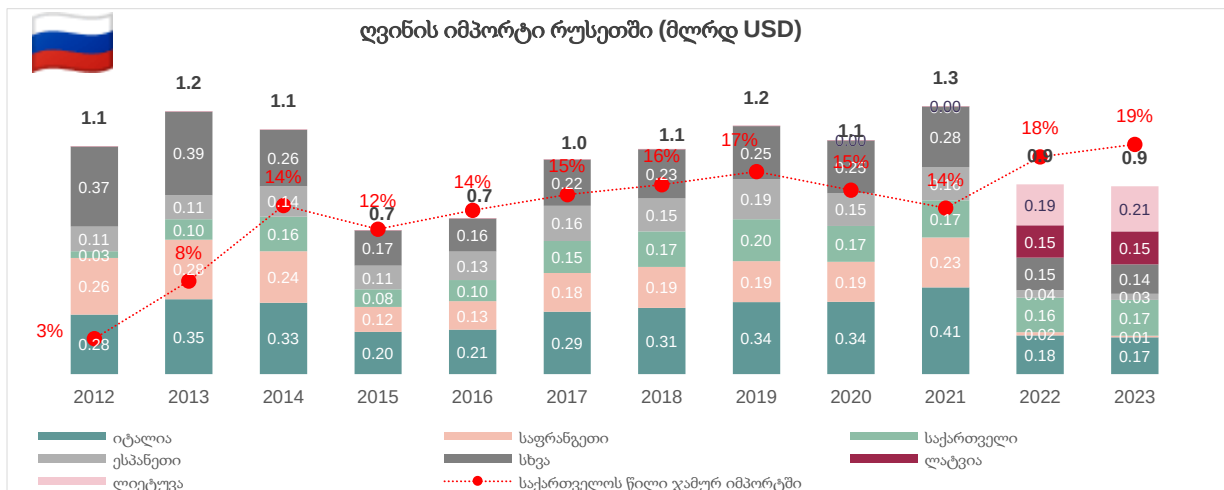
ღვინის მოხმარება მსოფლიოსა და საქართველოში

გლობალურად ღვინის მოხმარება მცირდება

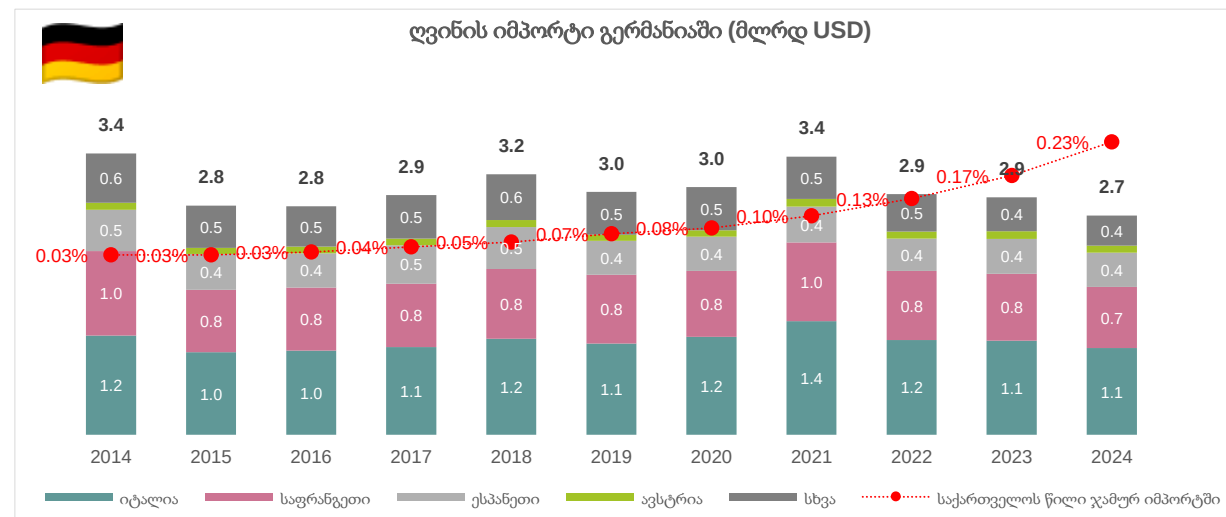
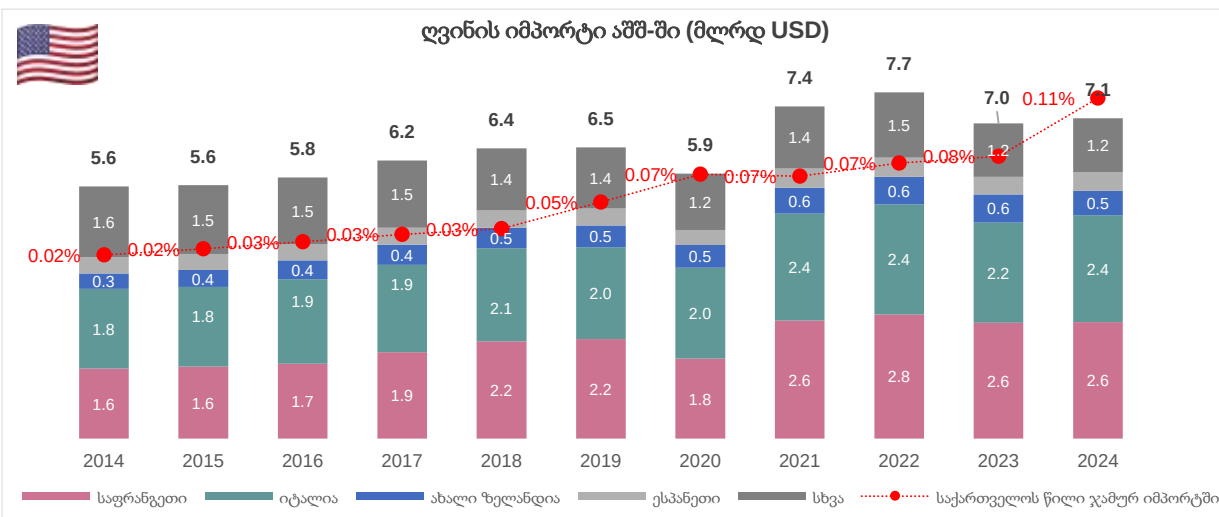
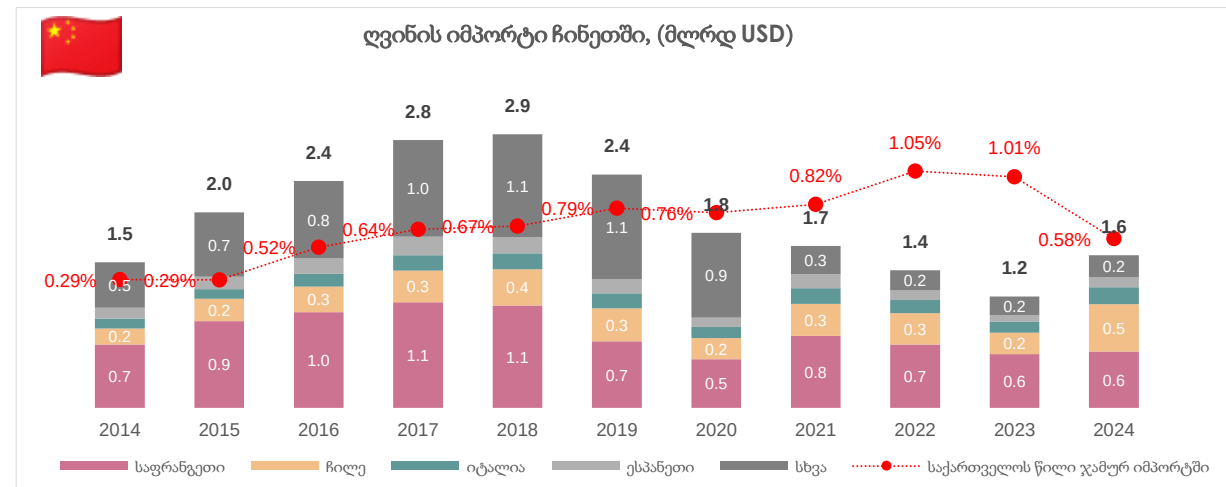
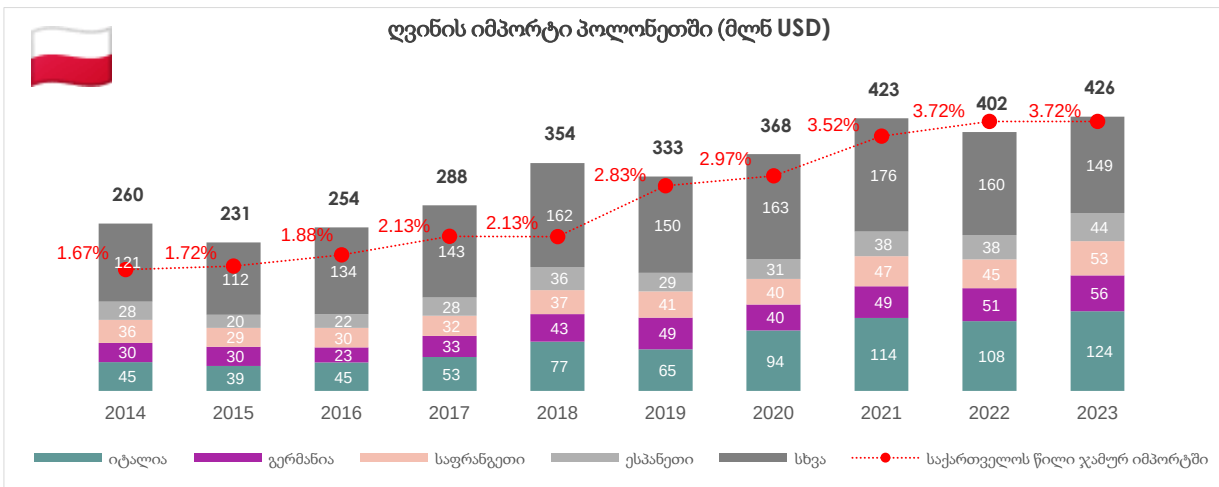
საქართველოს სავაჭრო პარტნიორი ქვეყნების ღვინის იმპორტის სტატისტიკა #1

საქართველო ძირითად საექსპორტო ბაზრებზე კონკურენტულ პოზიციას ინარჩუნებს

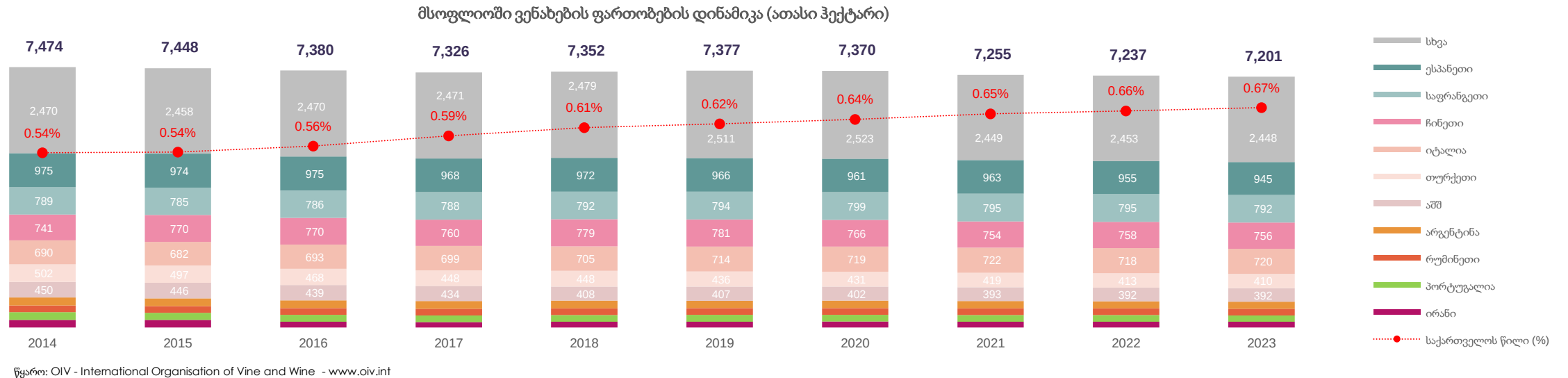
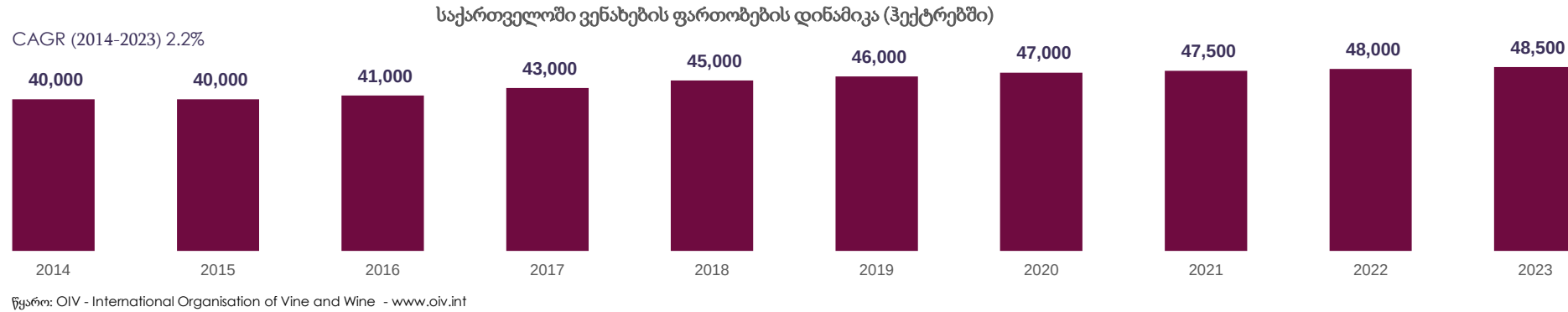
საქართველოს სავაჭრო პარტნიორი ქვეყნების ღვინის იმპორტის სტატისტიკა #2

საქართველო ძირითად საექსპორტო ბაზრებზე კონკურენტულ პოზიციას ინარჩუნებს

ვენახების ფართობები მსოფლიოსა და საქართველოში

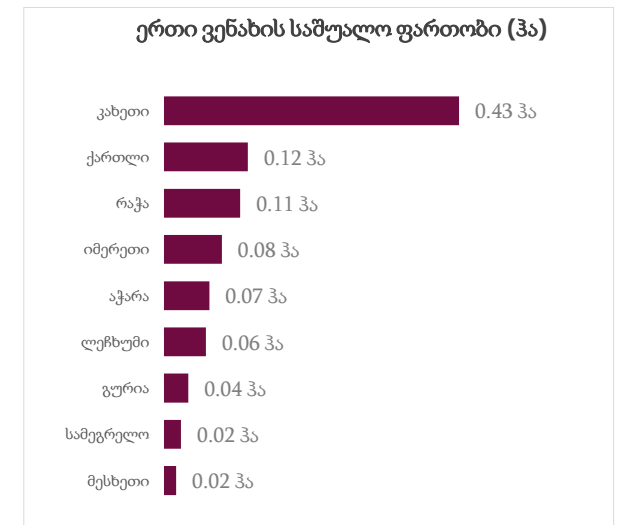
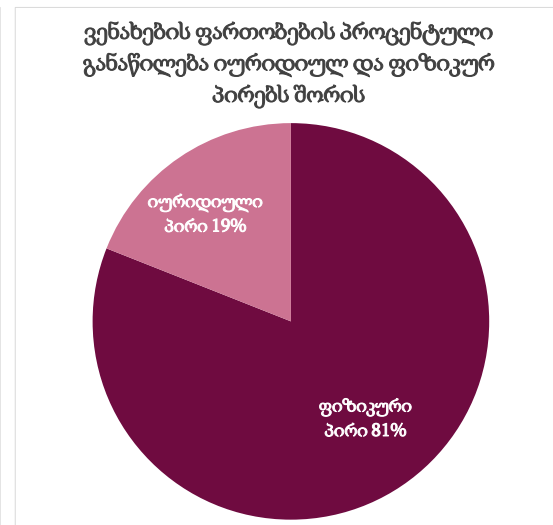
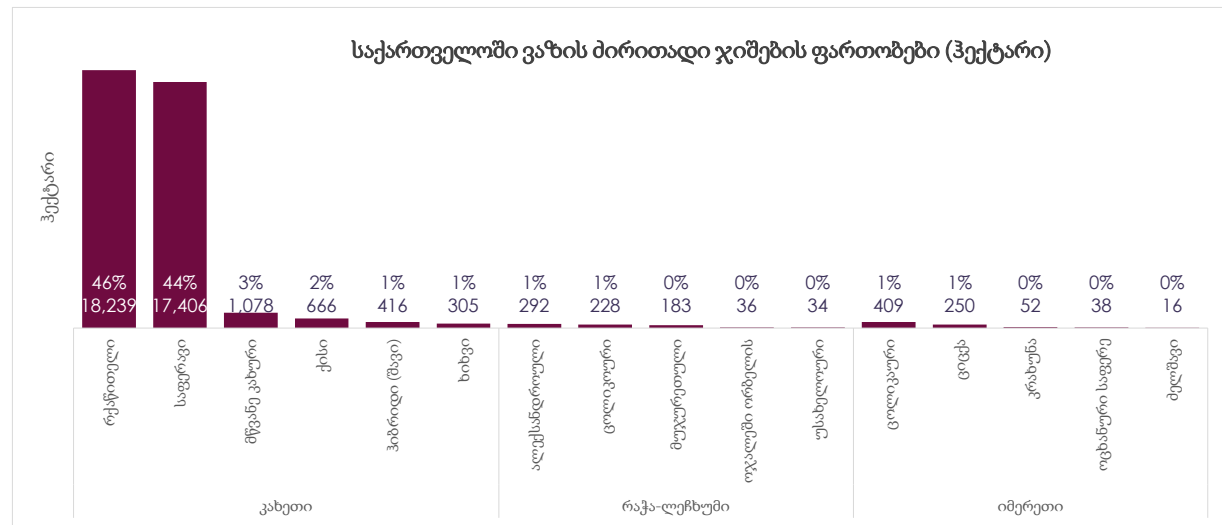
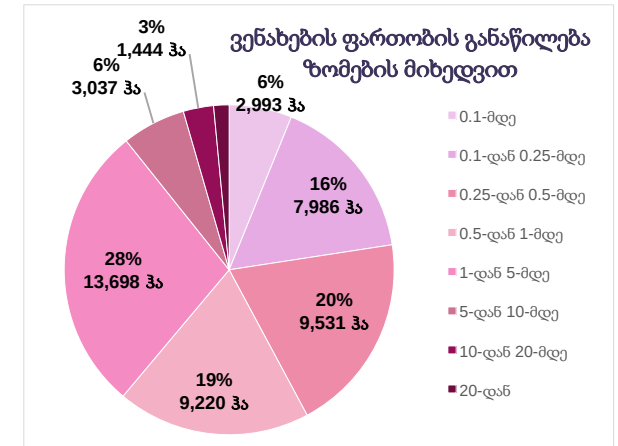
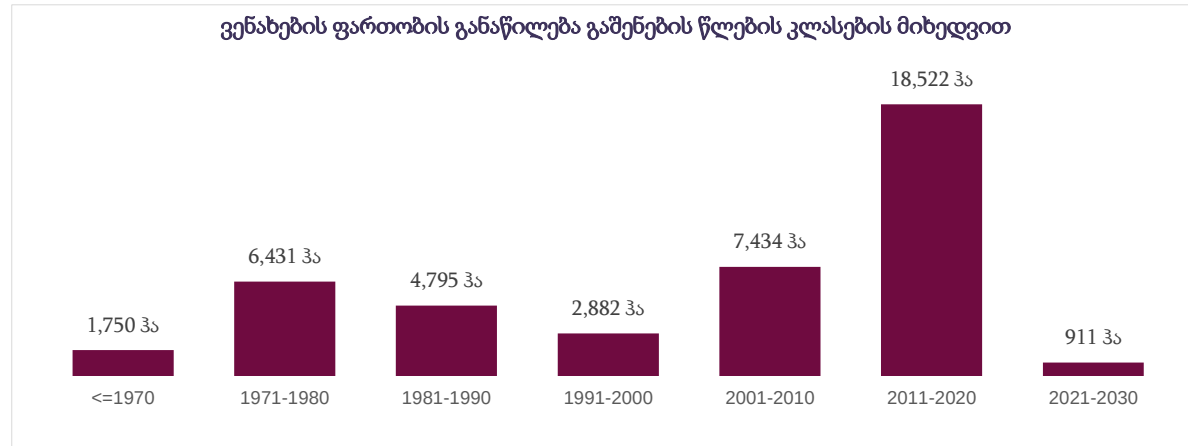
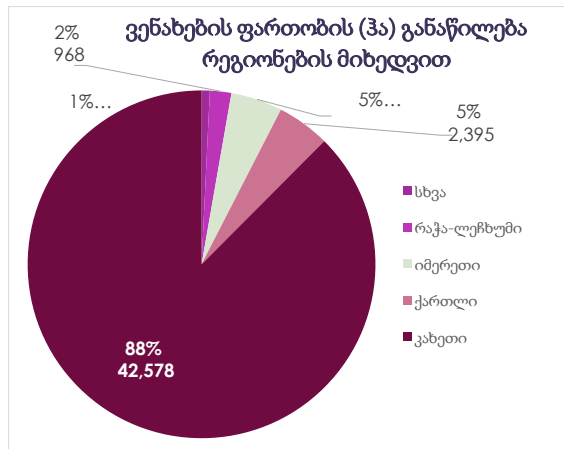
საქართველოში ვენახის ფართობი ყოველ წელს იზრდება, მსოფლიოში კი პირიქით მცირდება

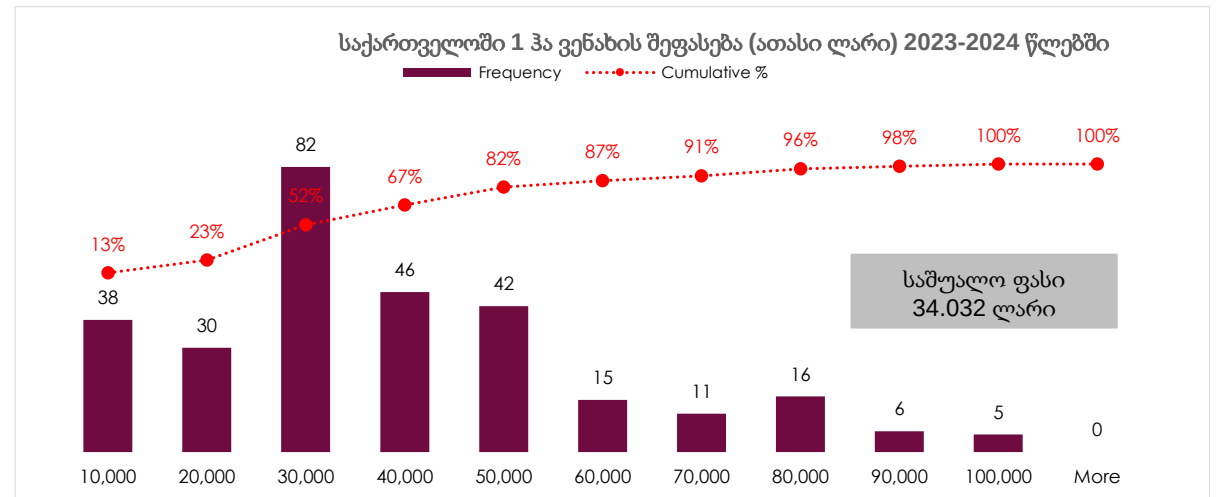
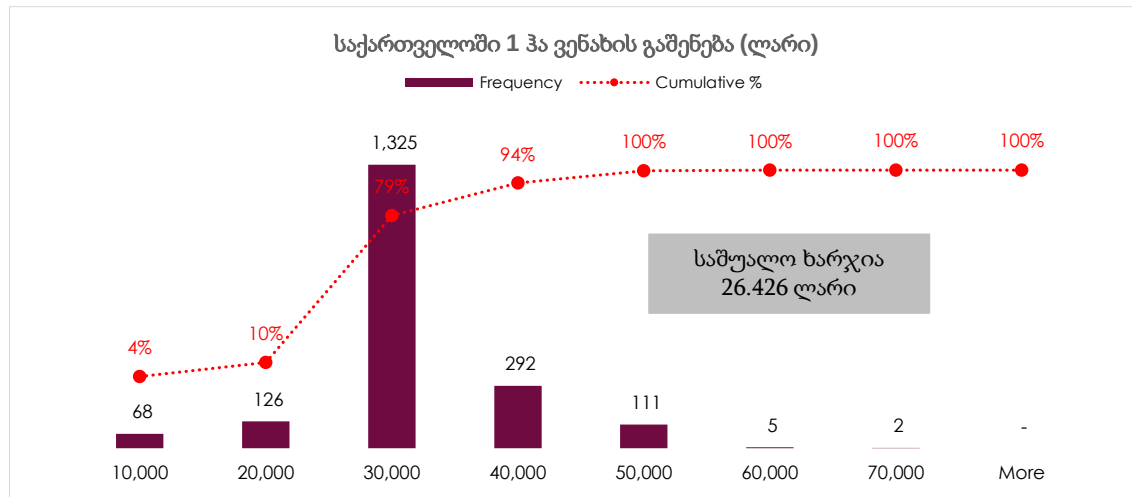
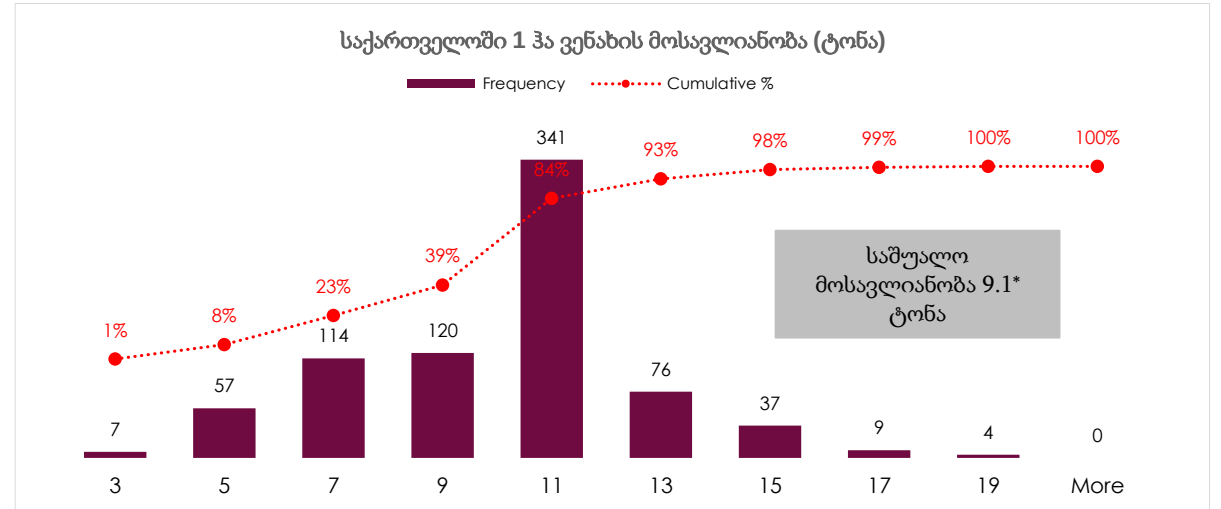
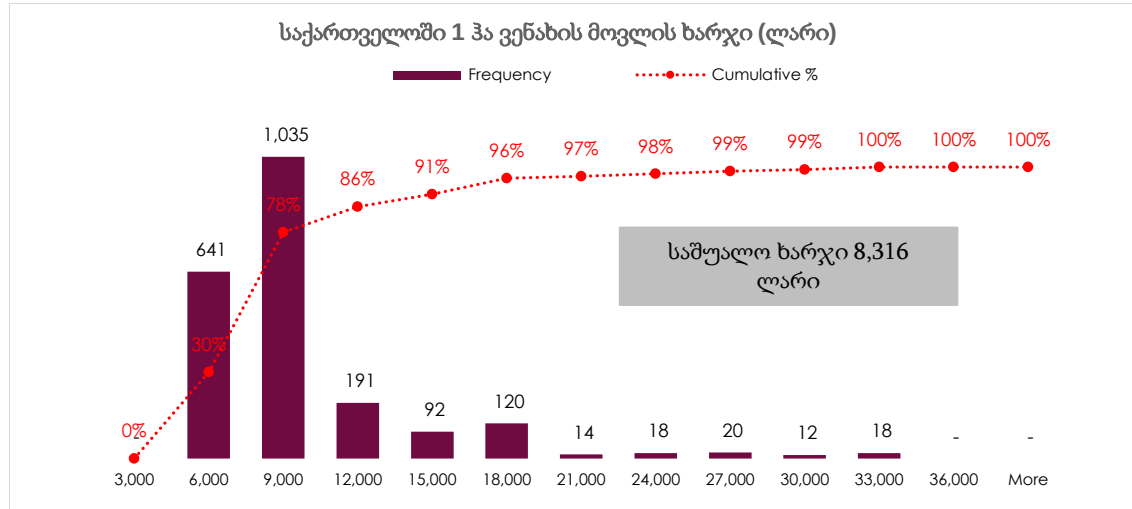
ვენახები საქართველოში (2023 წლის მდგომარეობით)

საქართველოში ვაზის ჯიშებს შორის რეაქტიული და საფერავი დომინირებენ

საქართველოში ვენახების მონაცემები

საქართველოში 1 ჰა ვენახის მოვლის საშუალო ხარჯი 8.316 ლარია, საშუალო მოსავლიანობა 9.1 ტონაა.
საქართველოში 1 ჰა ვენახის გაშენება 26.4 ათასი ლარი ჯდება, ხოლო საბაზრო ღირებულება 34 ათასი ლარია

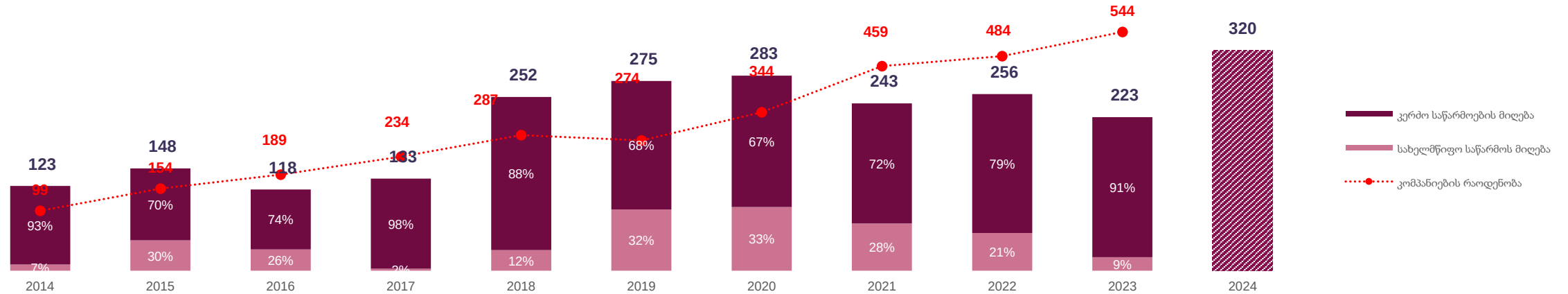
* გათვალისწინებულია ვენახების არსებული და საპროგნოზო მოსავლიანობა

წყარო: საქართველოს ეროვნული ბანკი

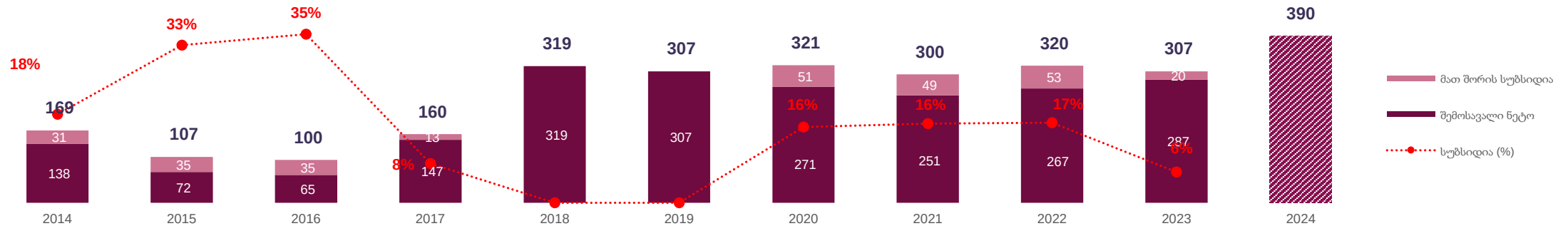
როველის სტატისტიკა

ბოლო 5 წლის განმავლობაში კერძო საწარმოების მიერ გადამუშავებული ყურძნის წილი მზარდი იყო

საქართველოში საწარმოების მიერ გადამუშავებული ყურძნის მოცულობის განაწილება (ათასი ტონა)

მევენახეების მიერ ყურძნის ჩაბარებიდან მიღებული ჯამური შემოსავალი (მლნ ლარი)

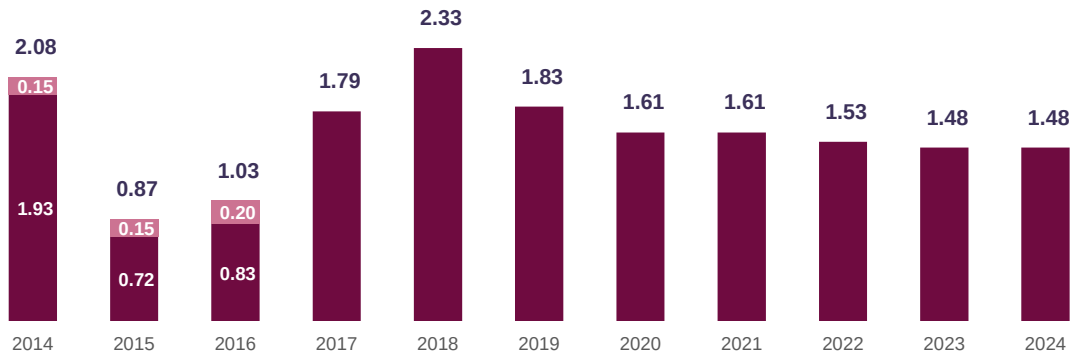

ყურძნის შესყიდვის ფასები

ყურძნის ჩაბარების ფასების ტენდენცია განსხვავებულია ჯიშების მიხედვით

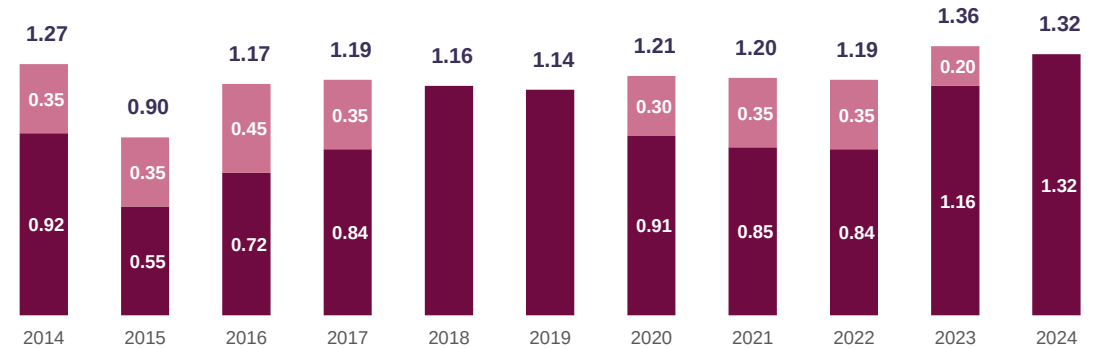
საფერავის ჩაბარების ფასები და მათ შორის სუბსიდი

■ საფერავი ■ საფერავი (სუბს.)

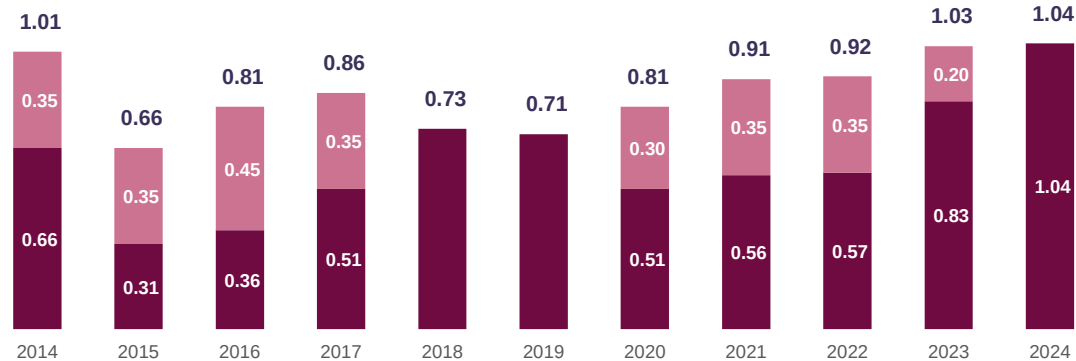
კახური მწვანეს ჩაბარების ფასები და მათ შორის სუბსიდი

■ კახური მწვანე ■ კახური მწვანე (სუბს.)

რქაწითელის ჩაბარების ფასები და მათ შორის სუბსიდი

■ რქაწითელი ■ რქაწითელი (სუბს.)

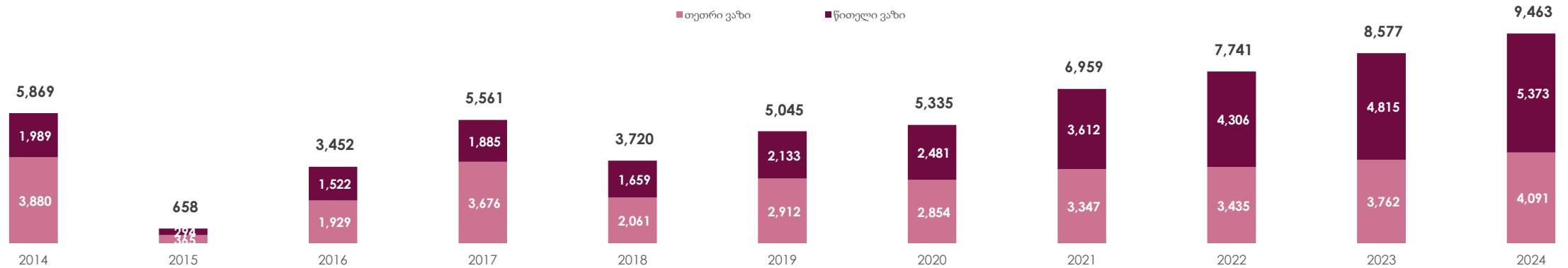

ყურძნის მოსავლის დაზღვევა

ყოველწლიურად მეტ მოსავალს აზღვევენ მევენახეები

საქართველოში დაზღვეული ვენახის ფართობების განაწილება ვაზის ჯიშის მიხედვით (ჰექტარი)

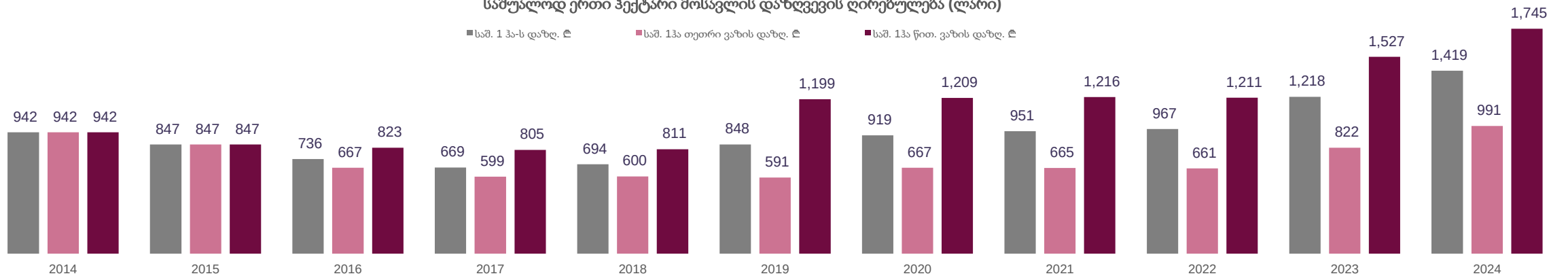
■ თეთრი ვაზი ■ წითელი ვაზი

წყარო: სოფლის განვითარების სააგენტო (rda.gov.ge)

საშუალოდ ერთი ჰექტარი მოსავლის დაზღვევის ღირებულება (ლარი)

■ საშ. 1 ჰა-ს დაზღ. ღ. ■ საშ. 1 ჰა თეთრი ვაზის დაზღ. ღ. ■ საშ. 1 ჰა წითელი ვაზის დაზღ. ღ.

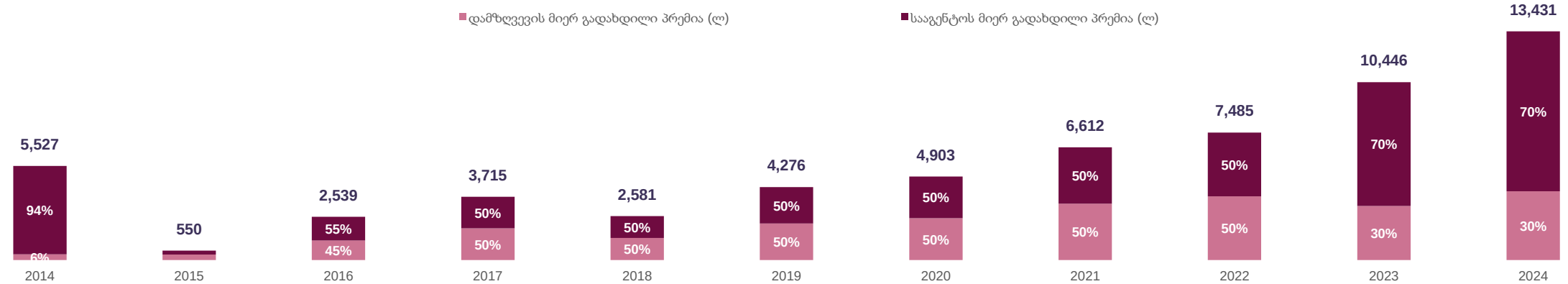

წყარო: სოფლის განვითარების სააგენტო (rda.gov.ge)

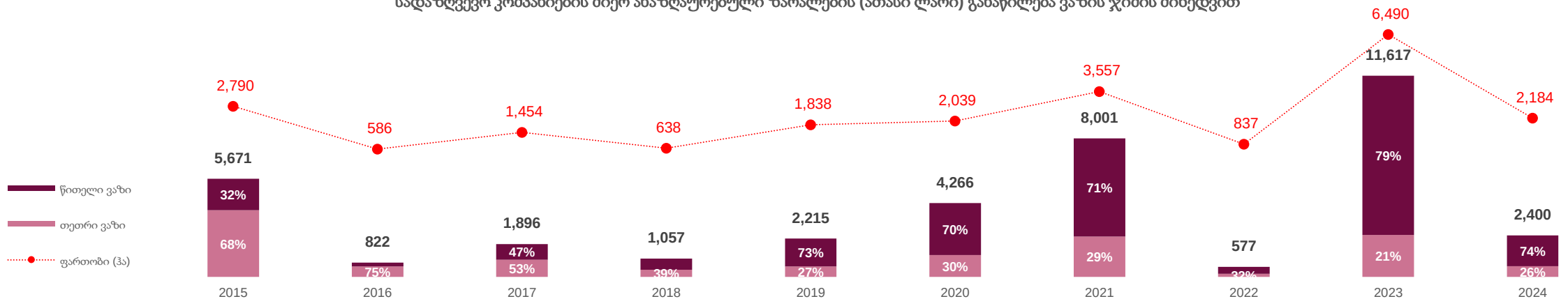
ყურძნის მოსავლის დაზღვევა

2023 წელს სახელმწიფოს დაფინანსების წილი 50%-დან 70%-მდე გაიზარდა

სადაზღვევო კომპანიების მიერ მიღებული ფულადი სახსრები (პრემია) ვენახების დაზღვევიდან (ათასი ლარი)

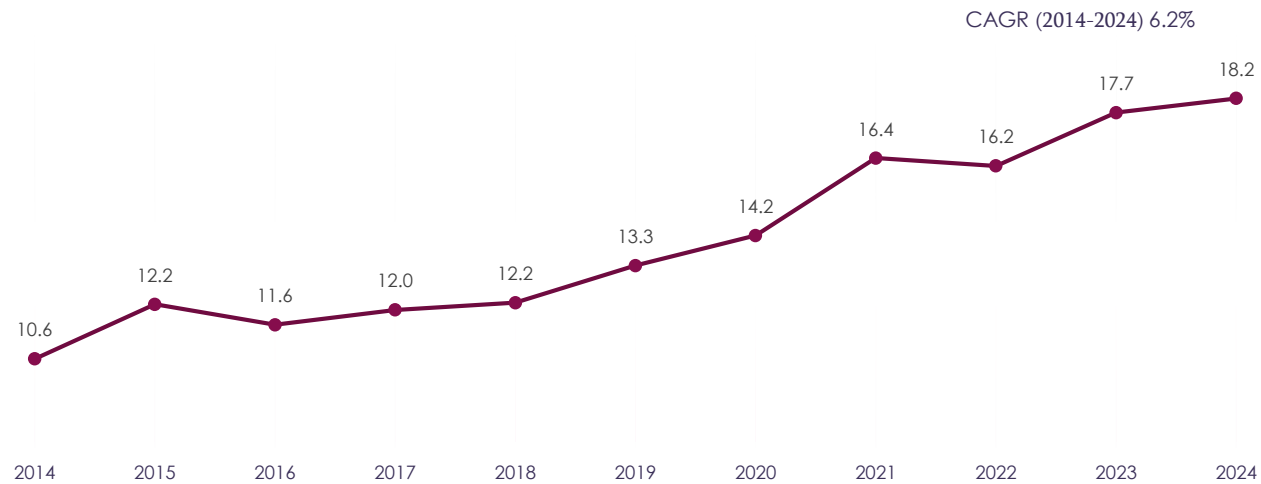

სადაზღვევო კომპანიების მიერ ანაზღაურებული ზარალების (ათასი ლარი) განაწილება ვაზის ჯიშის მიხედვით

1 ბოთლი ღვინის საბაზრო ფასის დინამიკა

ბოთლში ჩამოსხმული ღვინის საშუალო საცალო საბაზრო ფასები საქართველოში, სამომხმარებლო კალათის მიხედვით (ლარი)

ბრენდი &
საბრენდე სპირტი

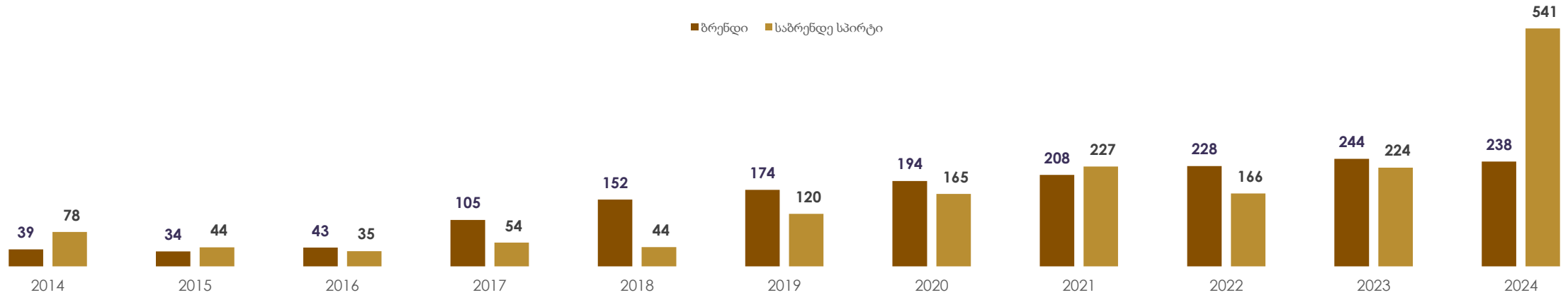

ბრენდისა და საბრენდე სპირტის წარმოება საქართველოში

საქართველო ყოველწლიურად ზრდის ბრენდის წარმოებას

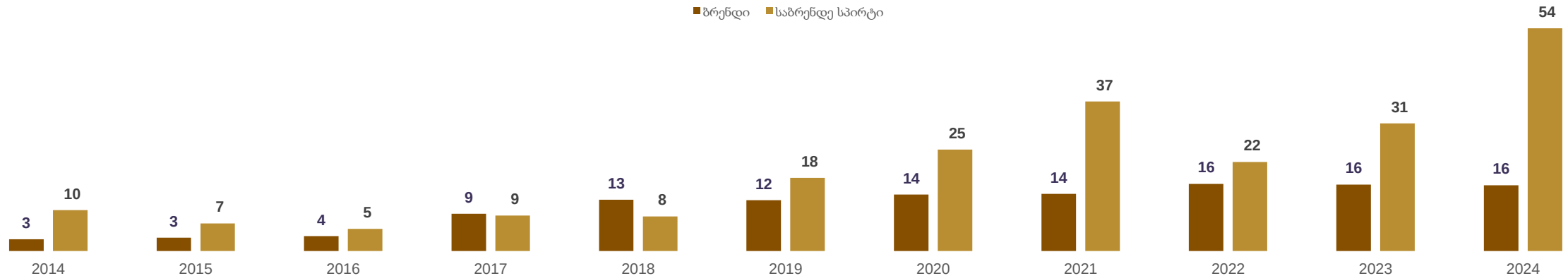
საქართველოში წარმოებული ბრენდის და საბრენდე სპირტის ღირებულება (მლნ ლარი)

■ ბრენდი ■ საბრენდე სპირტი

საქართველოში წარმოებული ბრენდისა და საბრენდე სპირტის მოცულობა (ათასი ტონა)

■ ბრენდი ■ საბრენდე სპირტი

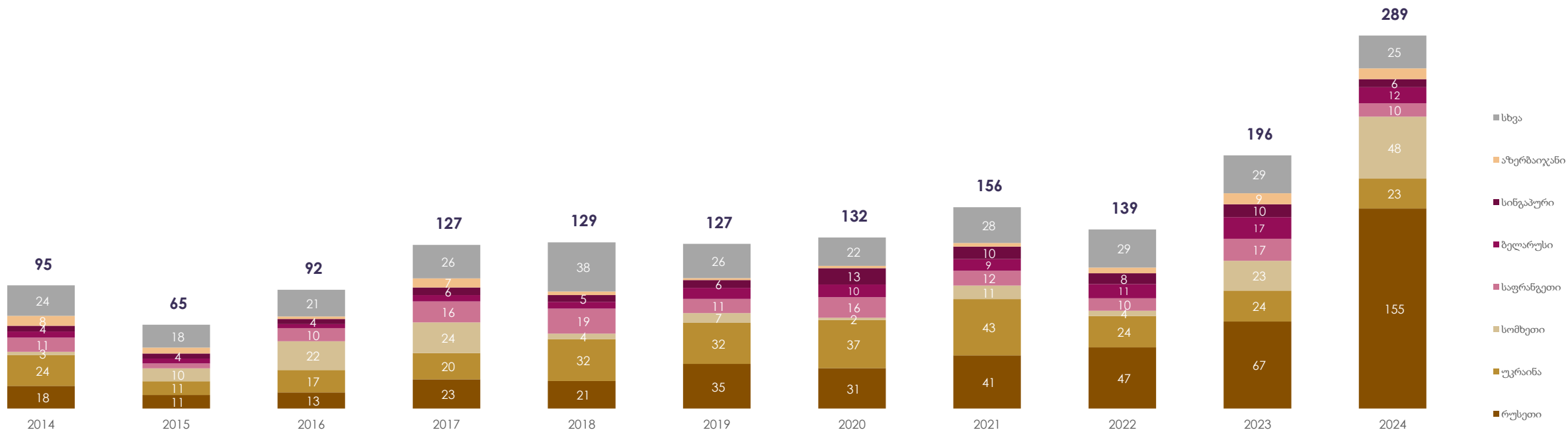

სპირტიანი სასმელების ექსპორტი

(გარდა ღვინისა და ლუდისა)

2024 წელს ბრენდის და საბრენდე სპირტის ექსპორტი საქართველოდან ისტორიულ მაქსიმუმზეა

სპირტიანი სასმელების ექსპორტი საქართველოდან (მლნ USD)

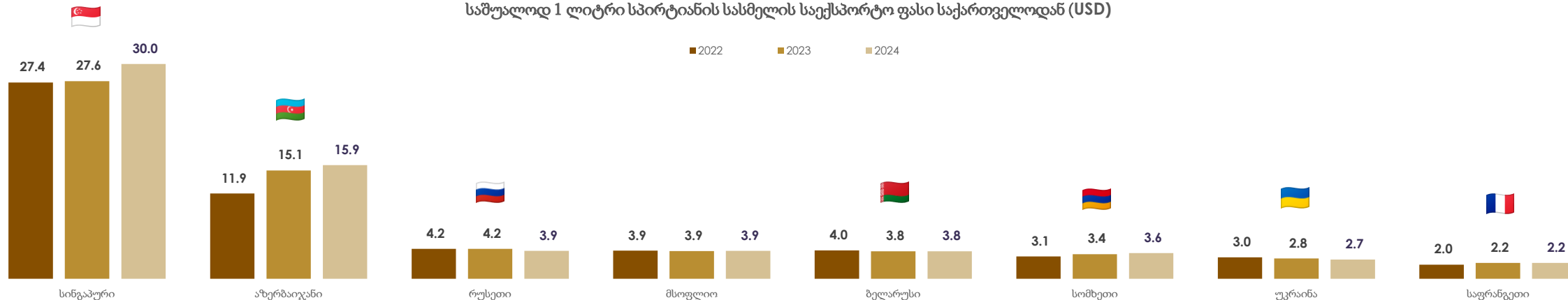

სპირტიანი სასმელების ექსპორტი

(გარდა ღვინისა და ლუდისა)

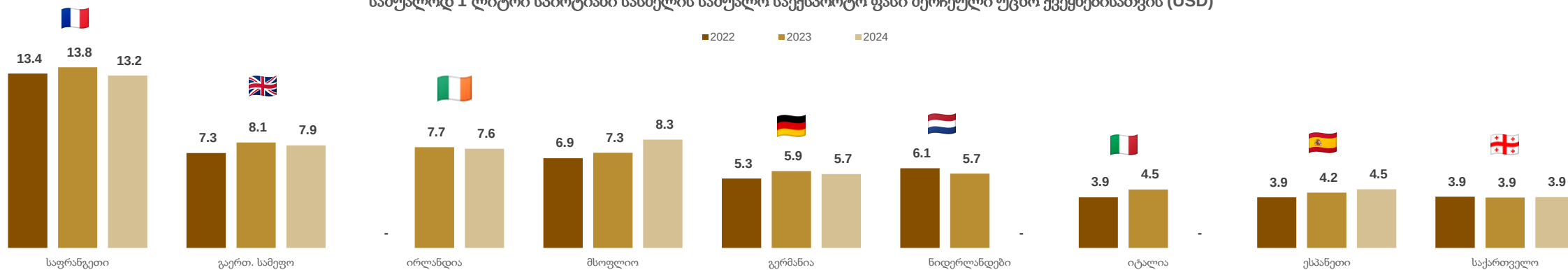
საქართველოს საექსპორტო ფასი მსოფლიო ბაზარზე კონკურენტუნარიანია

საშუალოდ 1 ლიტრი სპირტიანის სასმელის საექსპორტო ფასი საქართველოდან (USD)

წყარო: საქსტატი (analytics.nbg.gov.ge)

საშუალოდ 1 ლიტრი სპირტიანი სასმელის საშუალო საექსპორტო ფასი შერჩეული უცხო ქვეყნებისათვის (USD)

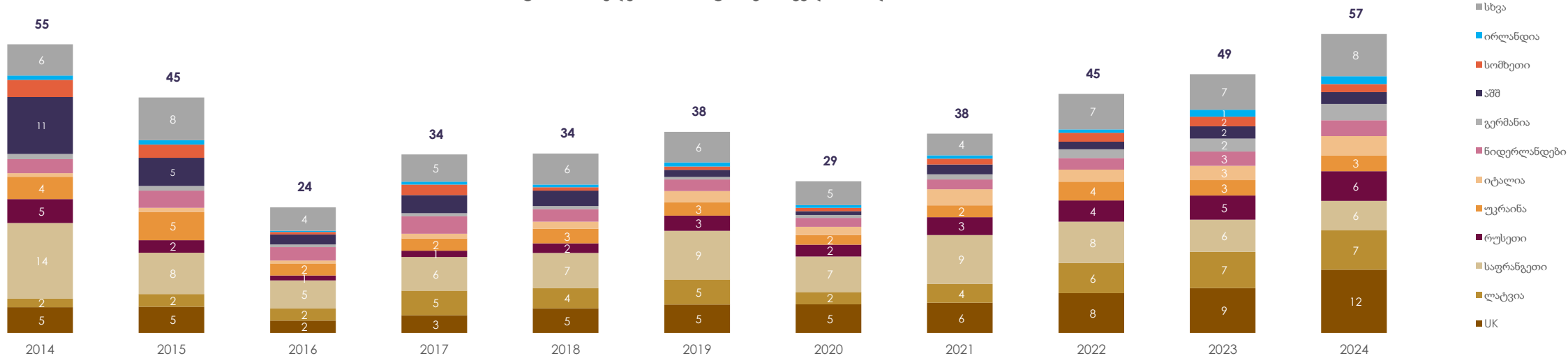

წყარო: ITC International Trade Centre (www.trademap.org)

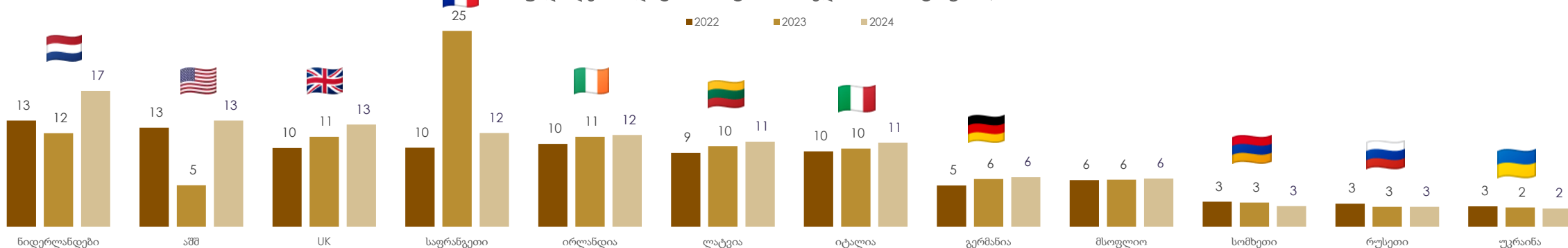
სპირტიანი სასმელების იმპორტი

სპირტიანი სასმელების იმპორტი ბოლო წლებში გაზრდილია ისევე, როგორც საიმპორტო ფასები

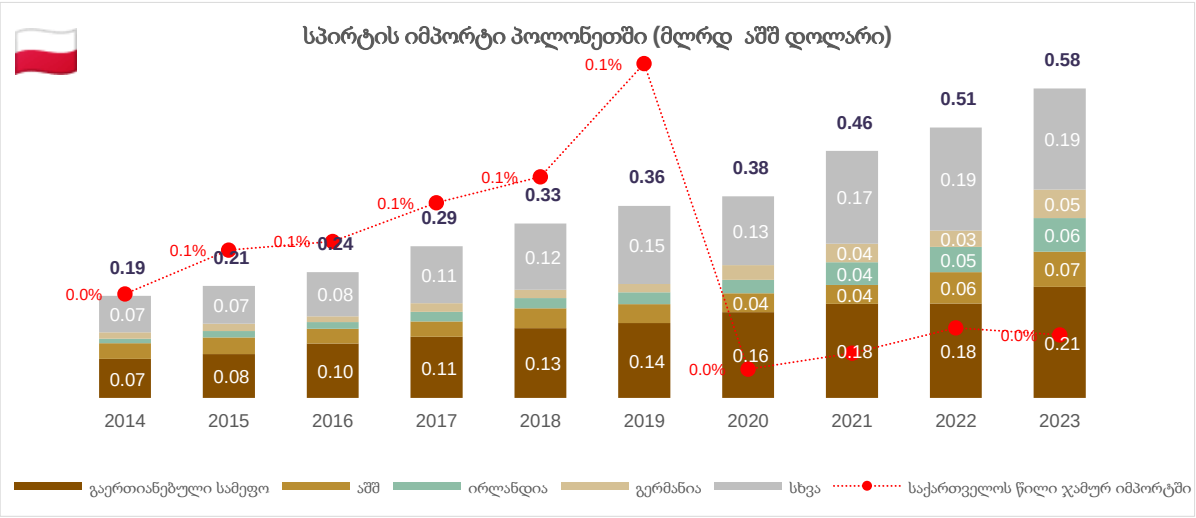
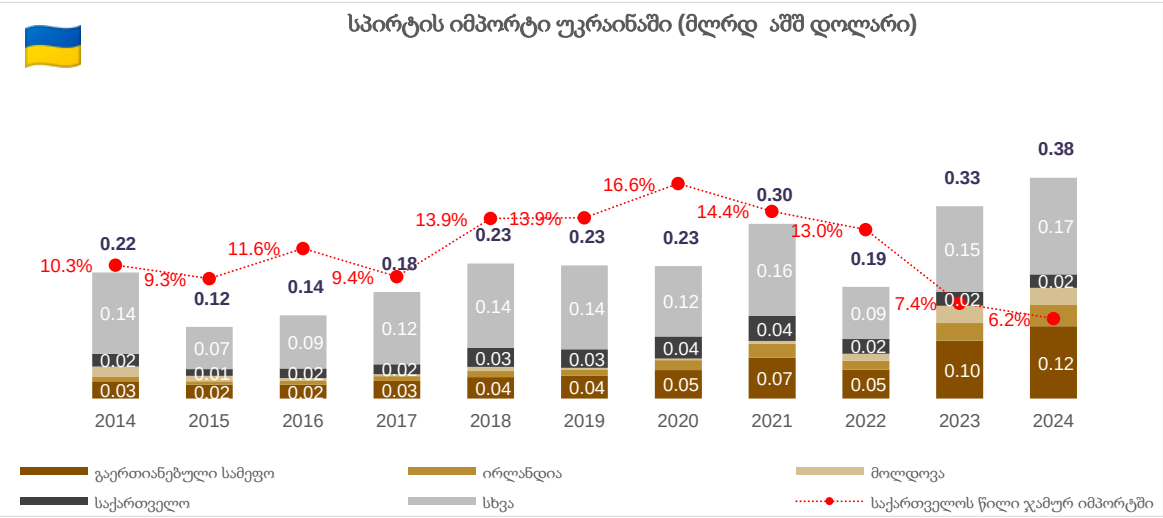
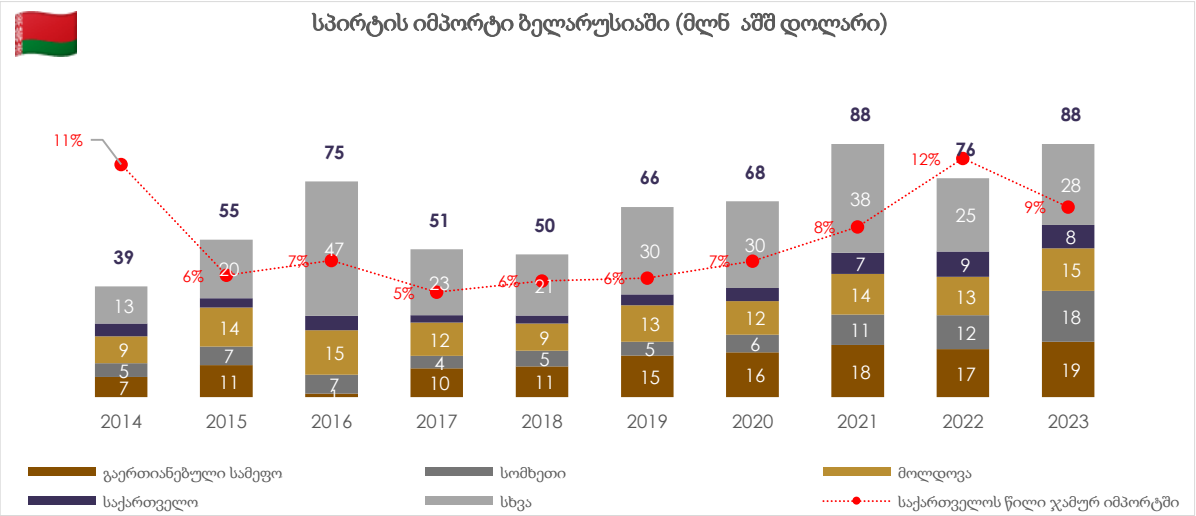
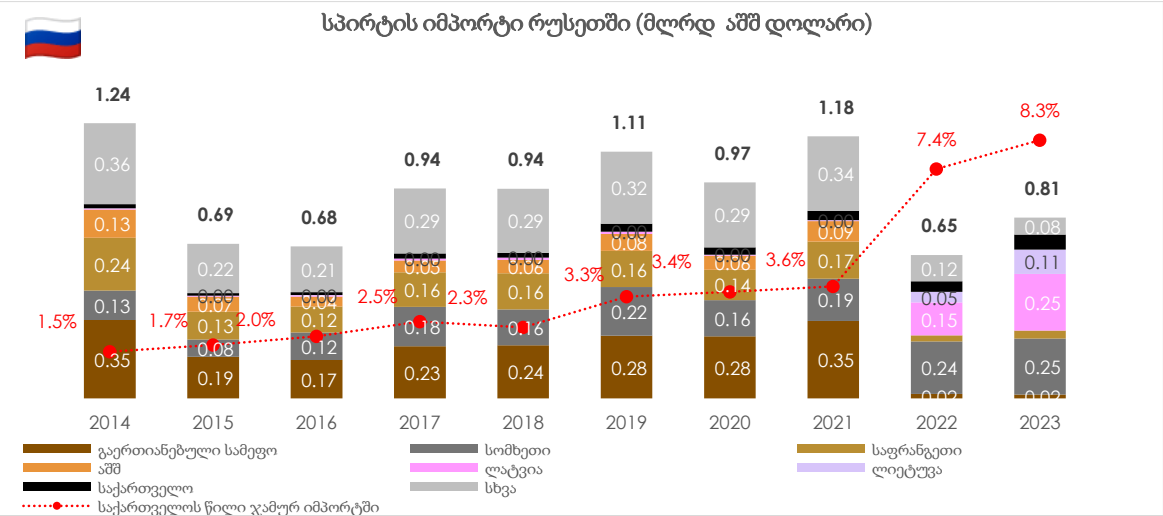
სპირტიანი სასმელების იმპორტი საქართველოში (მლნ USD)

საშუალოდ ერთი ლიტრი სპირტიანი სასმელის საიმპორტო ფასი (USD)

საქართველოს სავაჭრო პარტნიორი ქვეყნების სპირტის იმპორტის სტატისტიკა

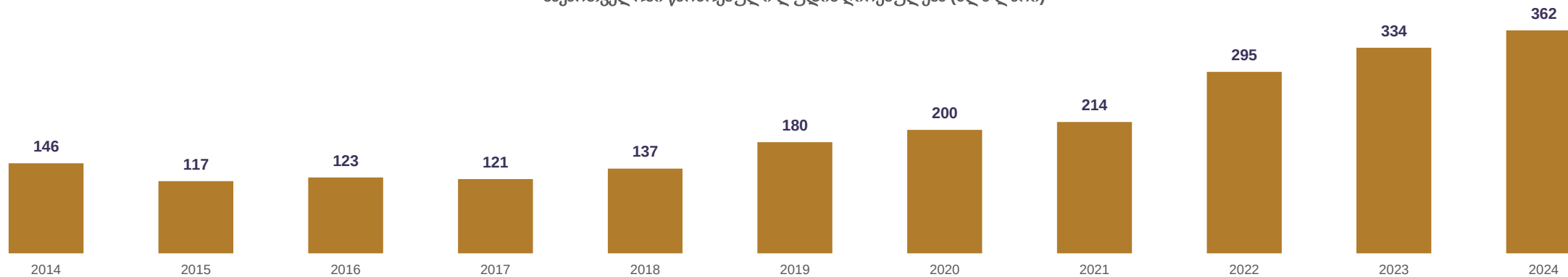
სუდი

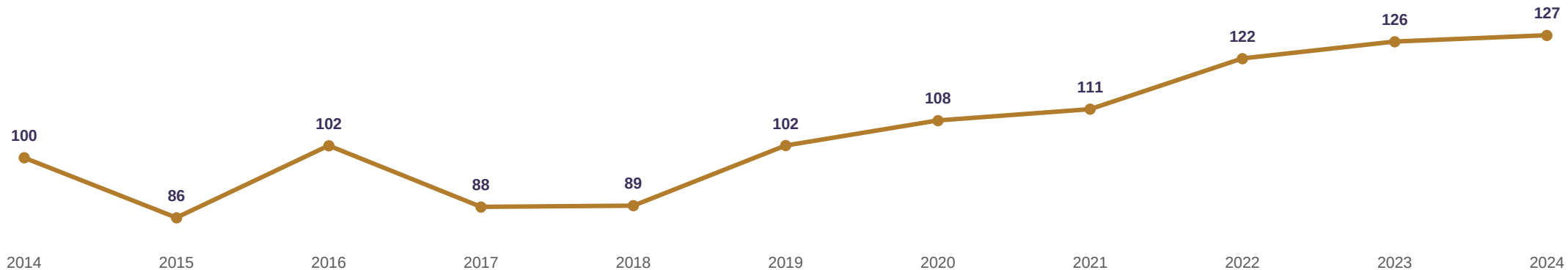
ლუდის წარმოება საქართველოში

საქართველოში ლუდის წარმოება ყოველწლიურად იზრდება

საქართველოში წარმოებული ლუდის ღირებულება (მლნ ლარი)

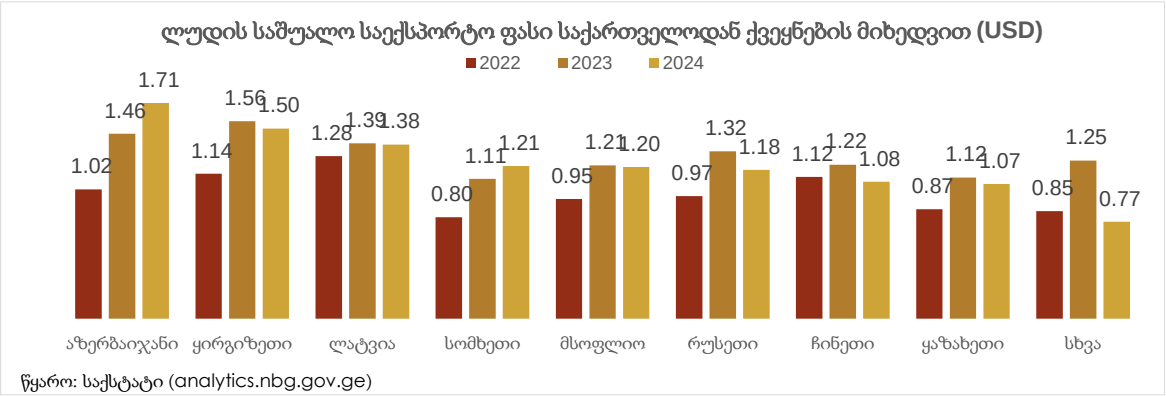
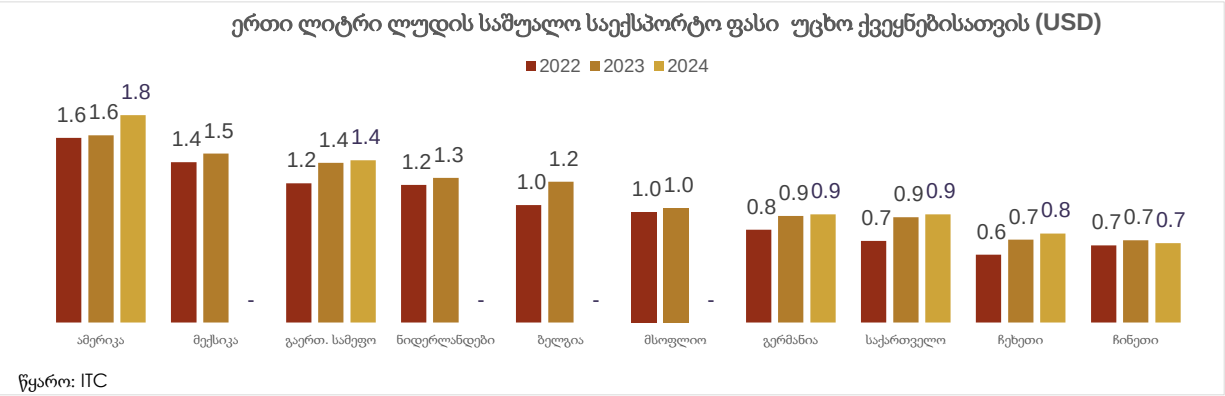
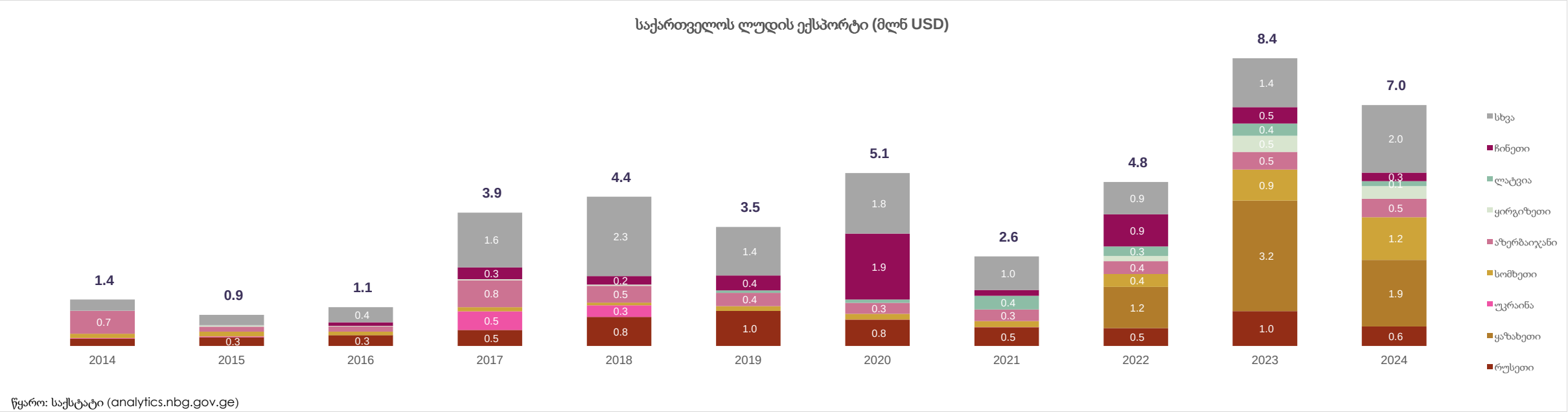

საქართველოში წარმოებული ლუდის მოცულობა (ათასი ტონა)

ლუდის ექსპორტი საქართველოდან

ბოლო ორ წელში ლუდის ექსპორტის ღირებულება მნიშვნელოვნად გაზრდილია, ასევე გაზრდილია 1 ლიტრის საექსპორტო ფასიც, რომელიც კონკურენტულია მსოფლიო ბაზარზე

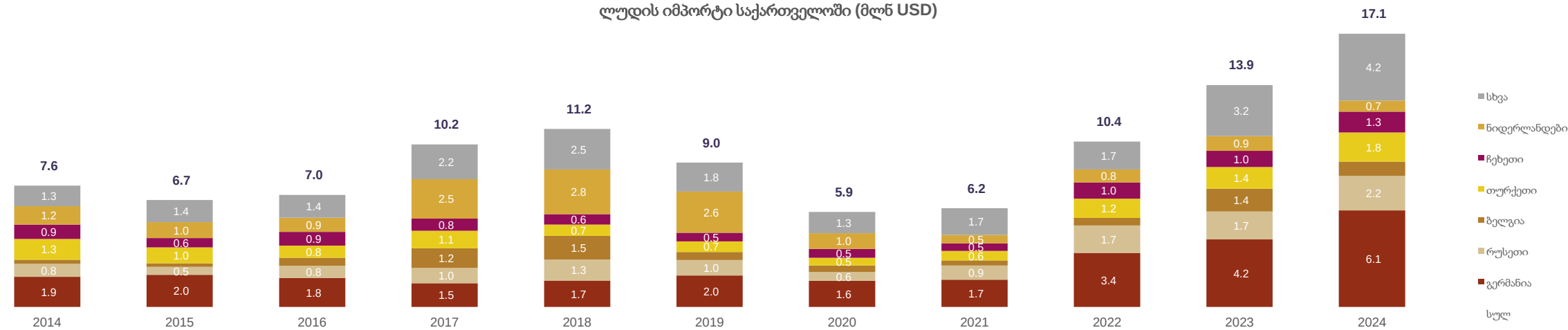

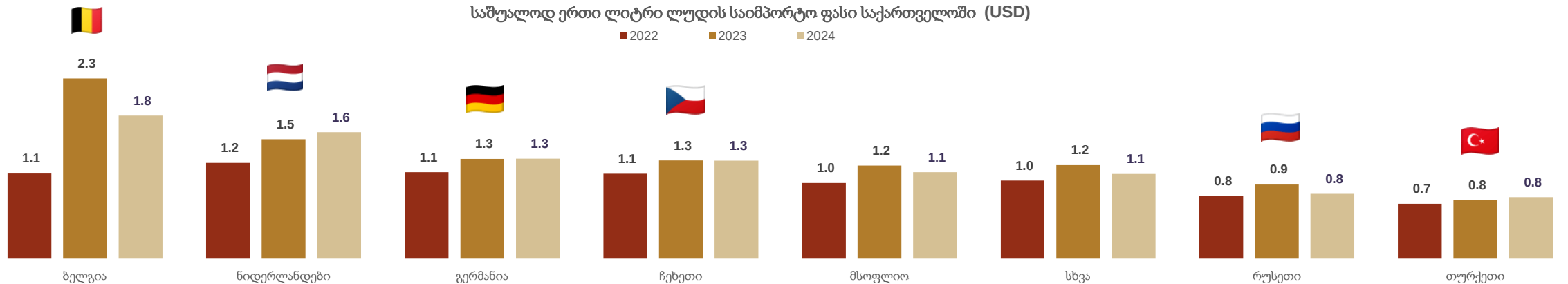
ლუდის იმპორტი საქართველოში

ლუდის იმპორტის ღირებულება 2024 წელს გაიზარდა, საიმპორტო ფასები კი მცირედით შემცირებულია

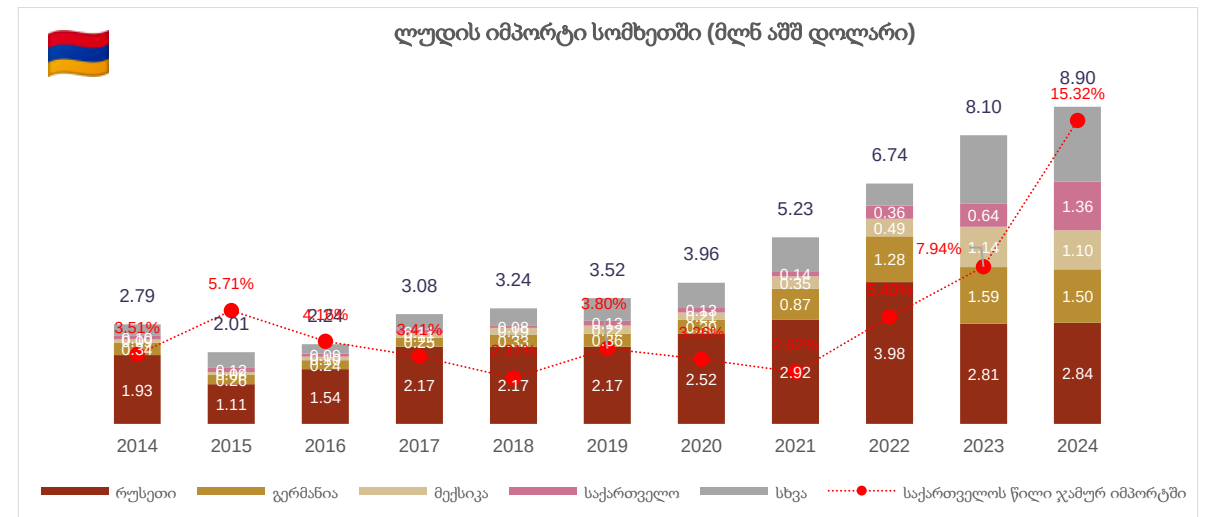
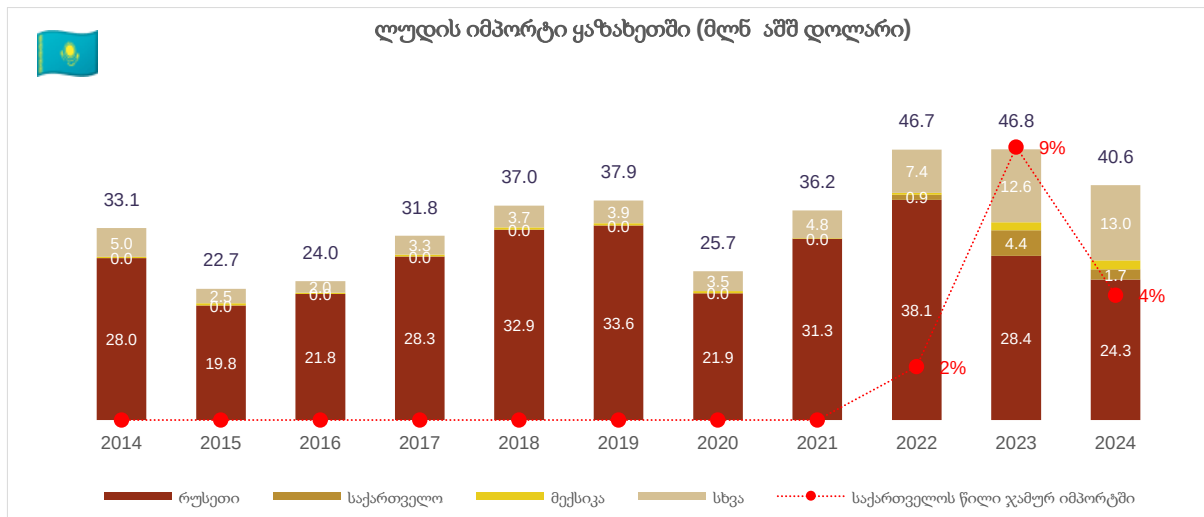
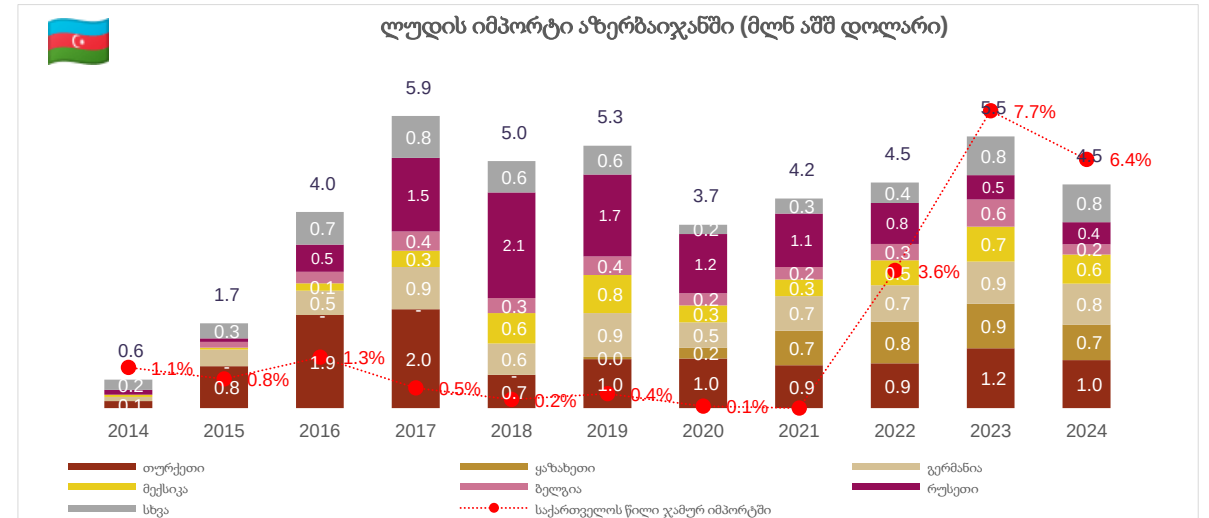
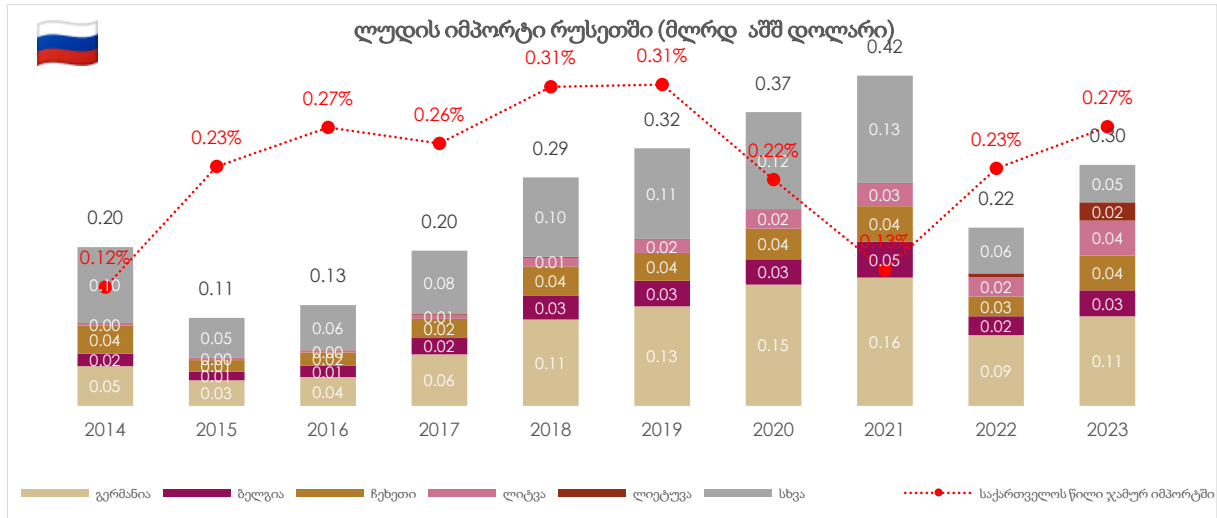
ლუდის იმპორტი საქართველოში (მლნ USD)

საშუალოდ ერთი ლიტრი ლუდის საიმპორტო ფასი საქართველოში (USD)

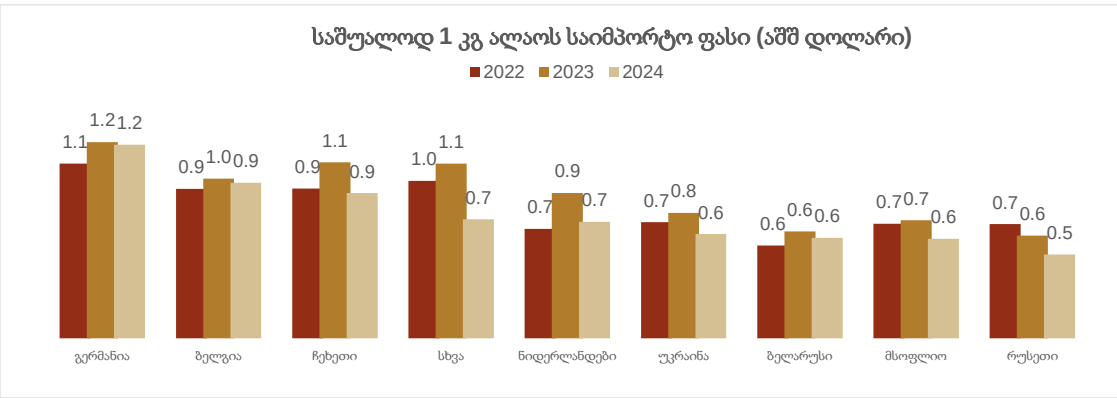
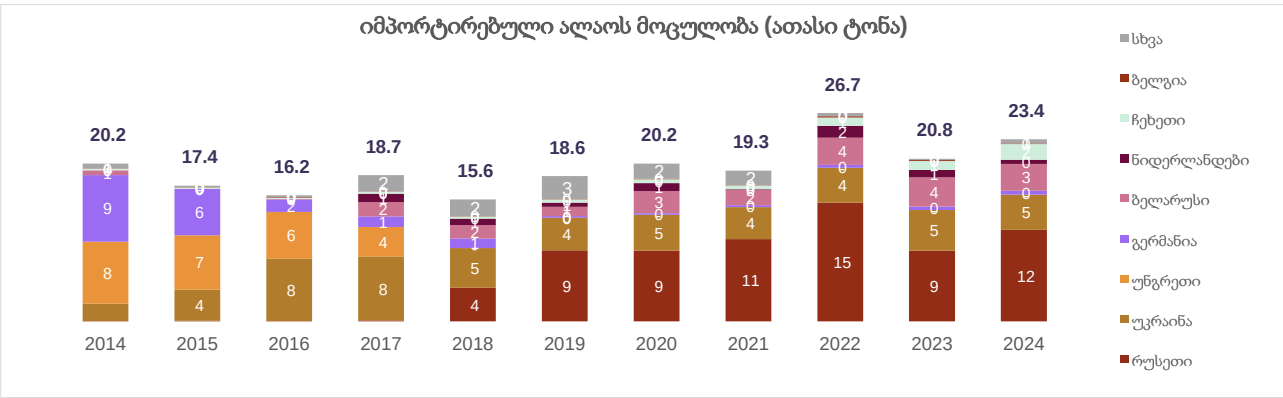
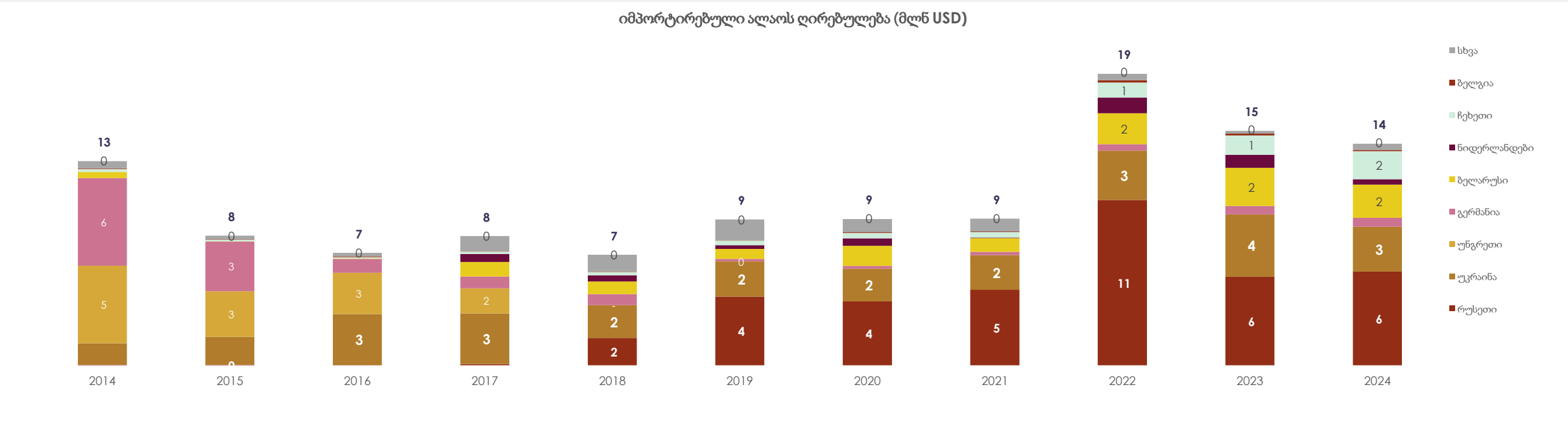

საქართველოს სავაჭრო პარტნიორი ქვეყნების ლუდის იმპორტის სტატისტიკა

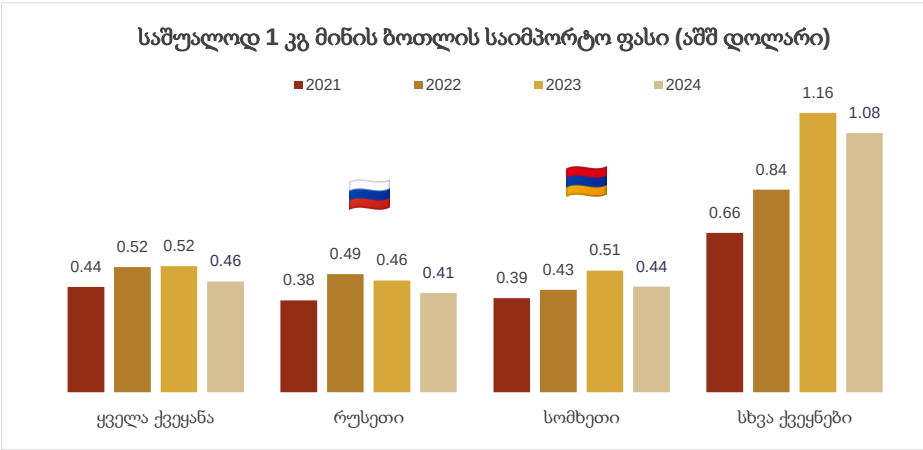
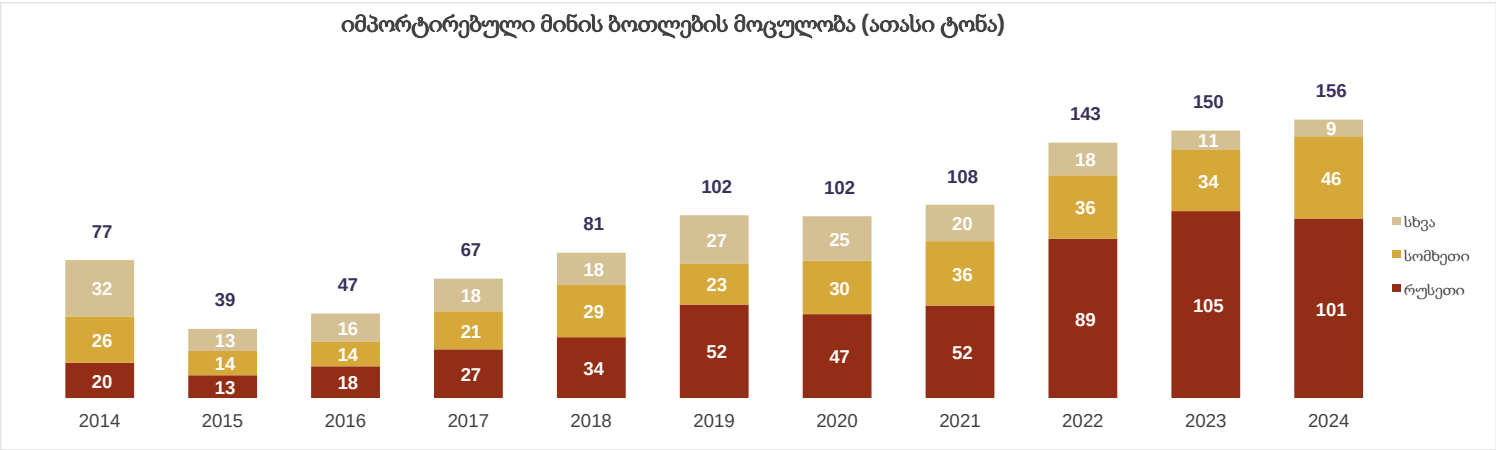
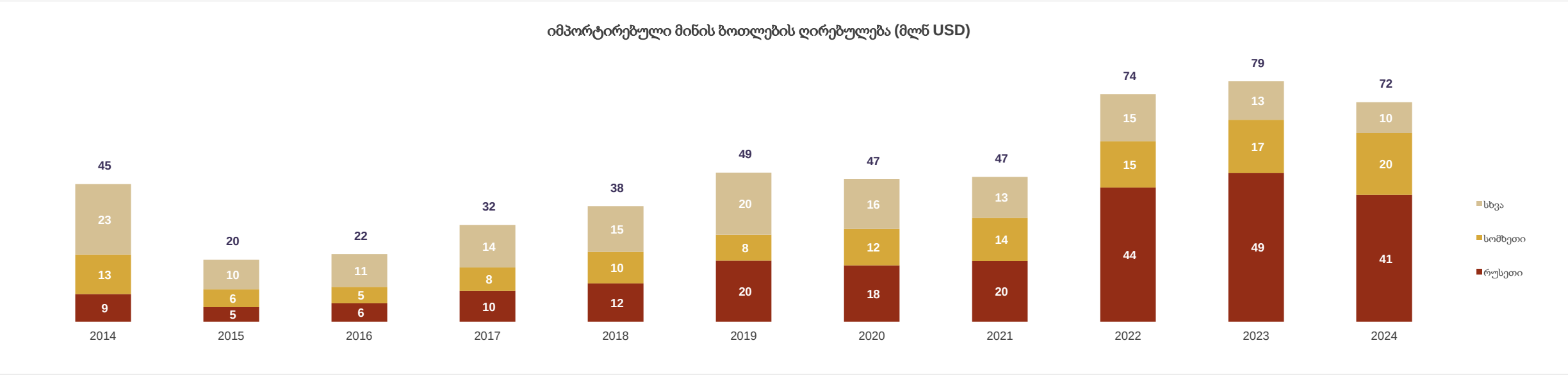
ალაოს იმპორტი საქართველოში

2024 წელს მსოფლიოში ალაოს ფასი მნიშვნელოვნად შემცირდა; იმპორტის მოცულობა წინა წელთან შედარებით მცირედით გაზრდილია

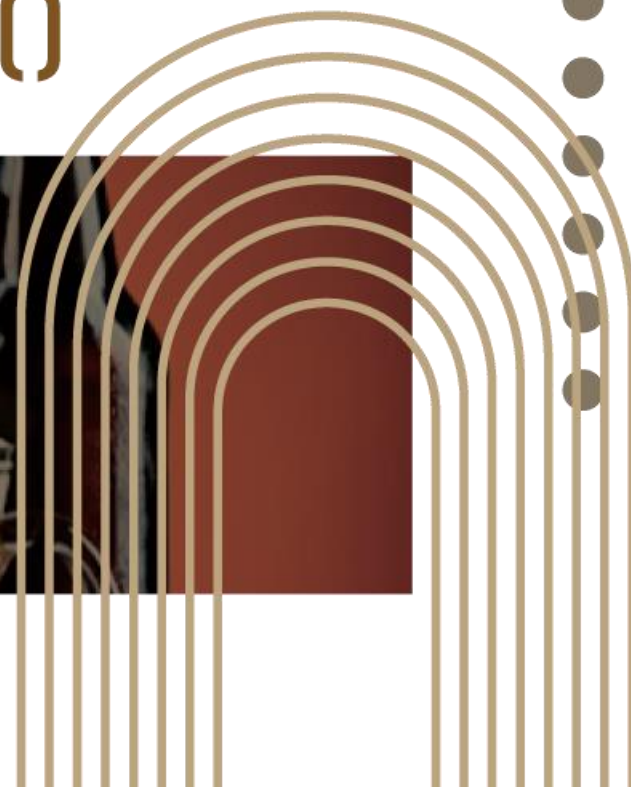

მინის ბოთლების იმპორტი საქართველოში

2024 წელს მინის ბოთლების იმპორტი მცირედით შემცირებულია

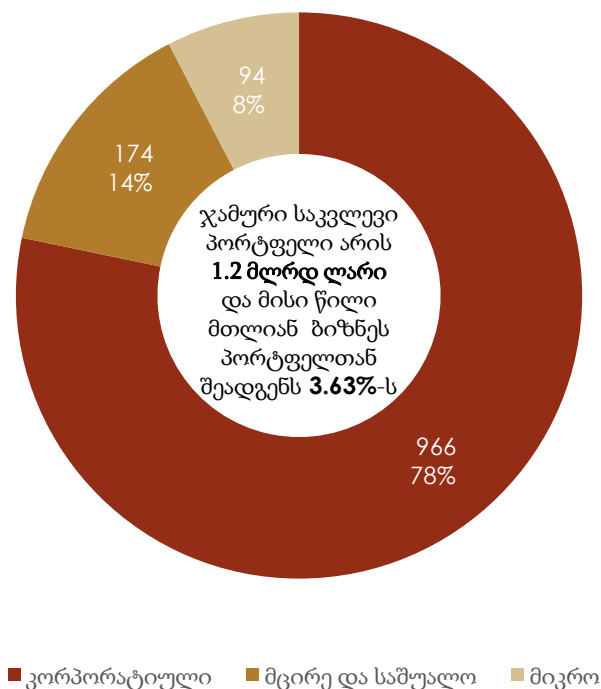
გაღვივებული სასმელების საკრედიტო პორტფელი

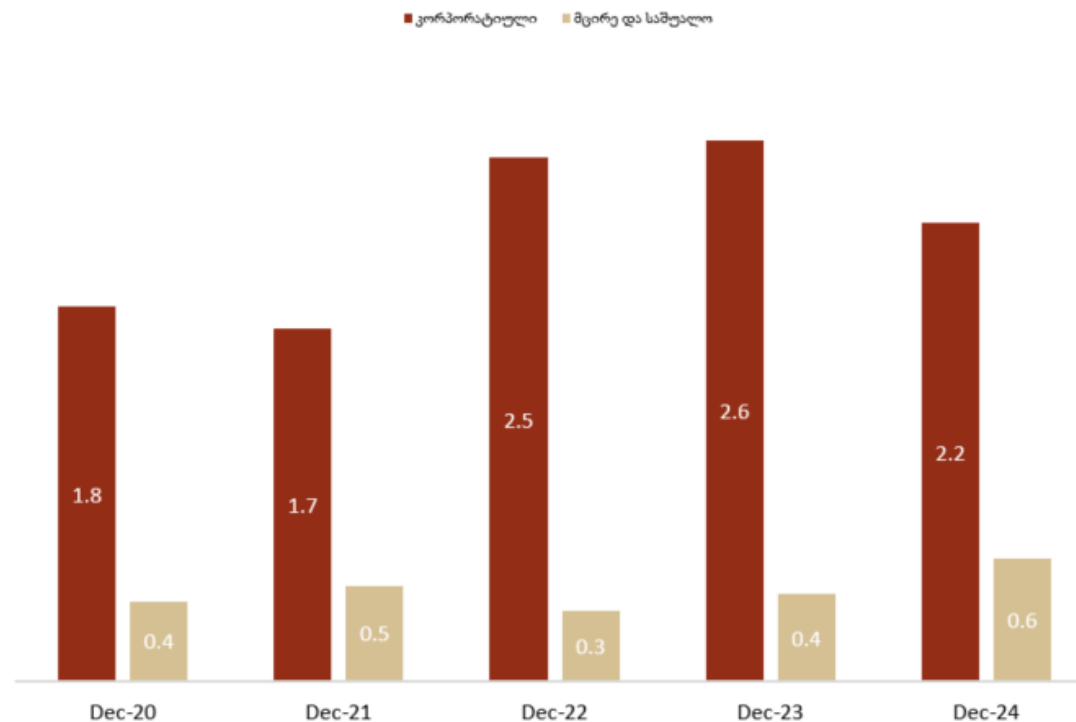

_____

აღკვეთილი სასმელების პორტუგალი სეგმენტების მიხედვით და მისი
თანაფარდობა მთლიან ბიზნეს პორტუგალი 31.03.2024-ის მდგომარეობით
(მლნ ლარი)

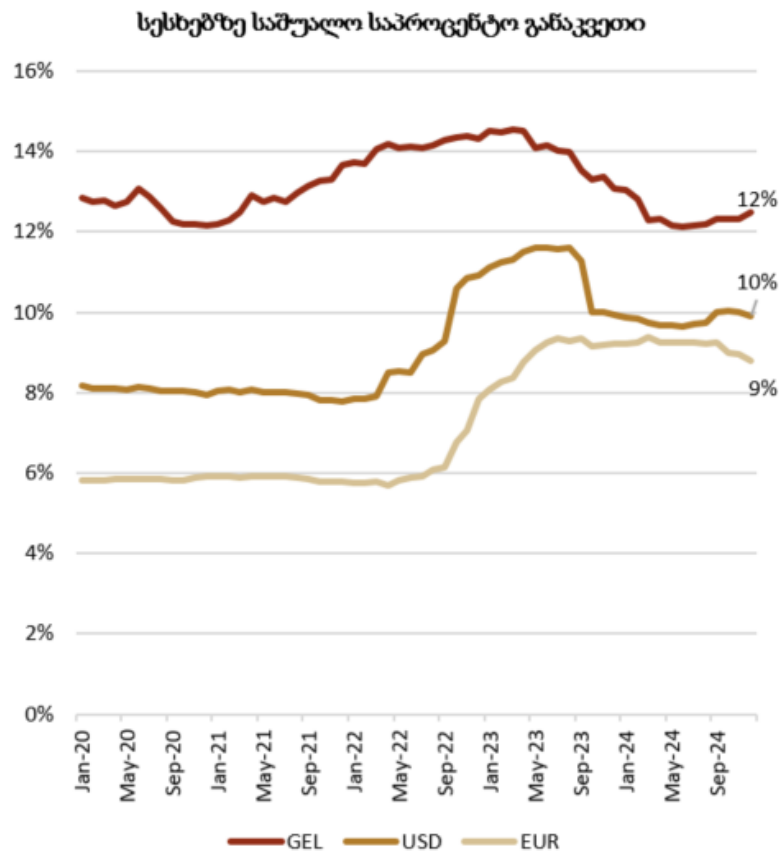
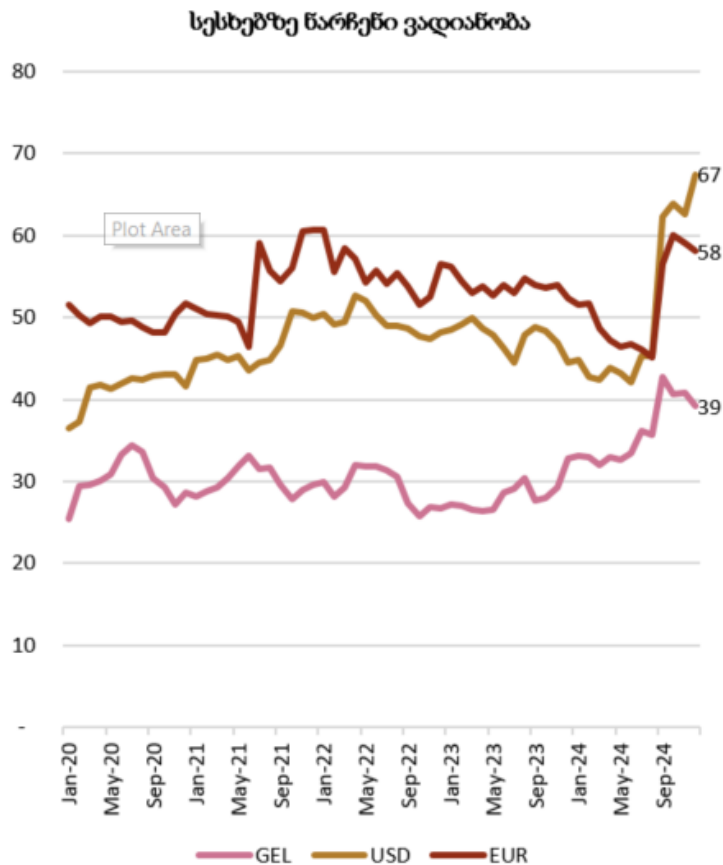

კორპორატიული და მცირე და საშუალო სესხების საშუალო მოცულობა (მლნ ლარი)

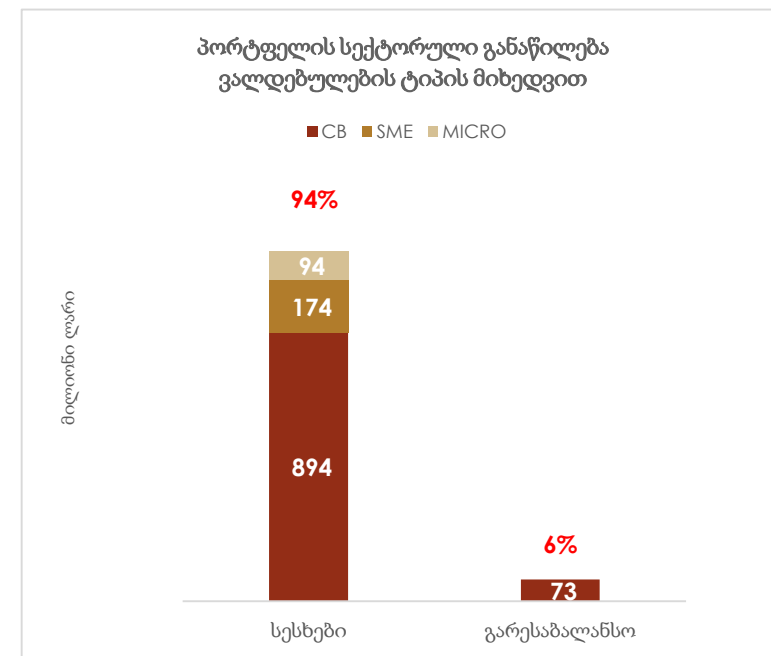
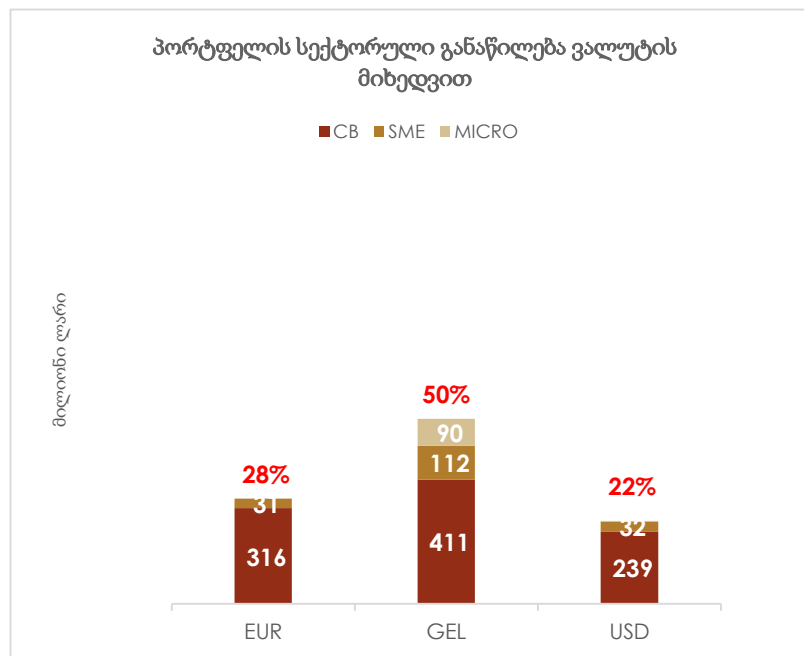
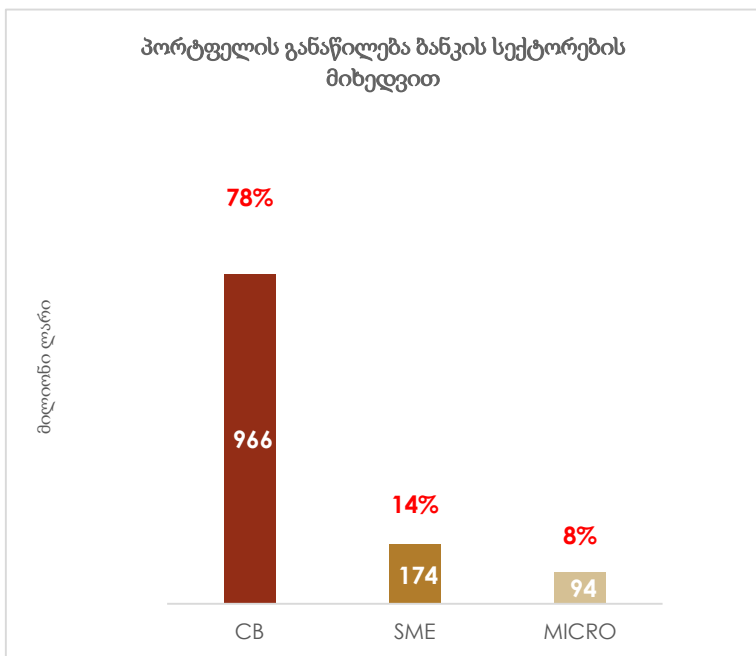
სესხებზე წარჩენი ვადიანობა / საშუალო % / ECL

რუსეთ-უკრაინის ომის დაწყების შემდეგ მნიშვნელოვნად გაიზარდა საკვლევი სექტორის ECL მაჩვენებელი და მიმდინარე მდგომარეობით მკვეთრად აღემატება საბანკო სექტორის საშუალო მაჩვენებელს

აღკოპოლური სასმელების პორტფელის მახასიათებლები (31.03.2024)

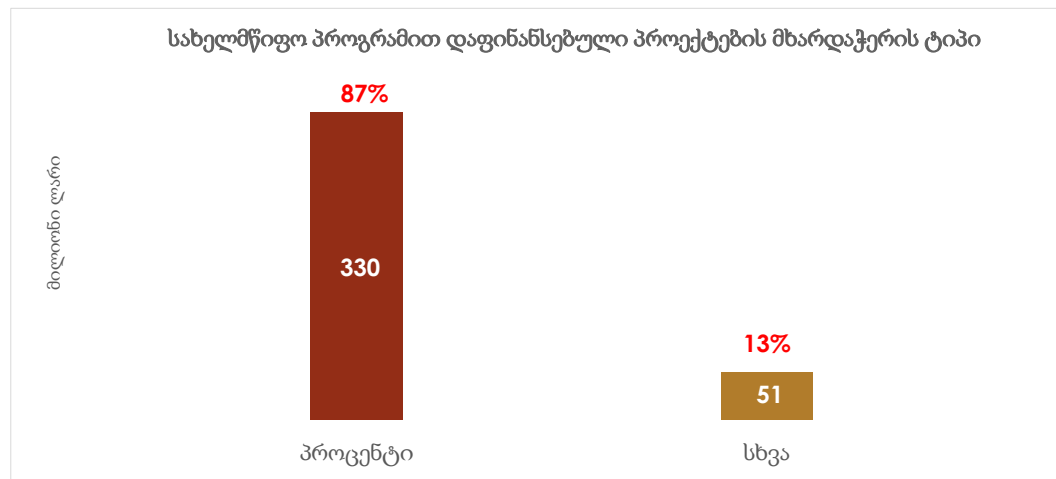
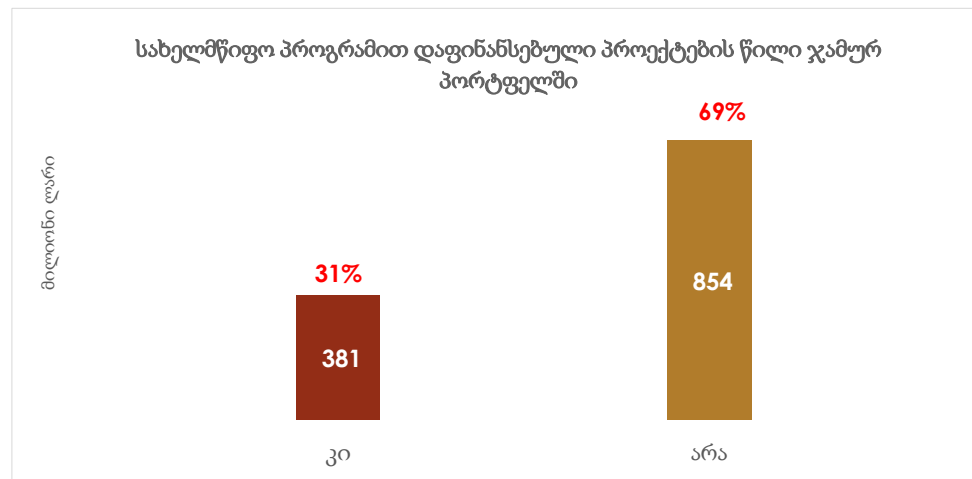
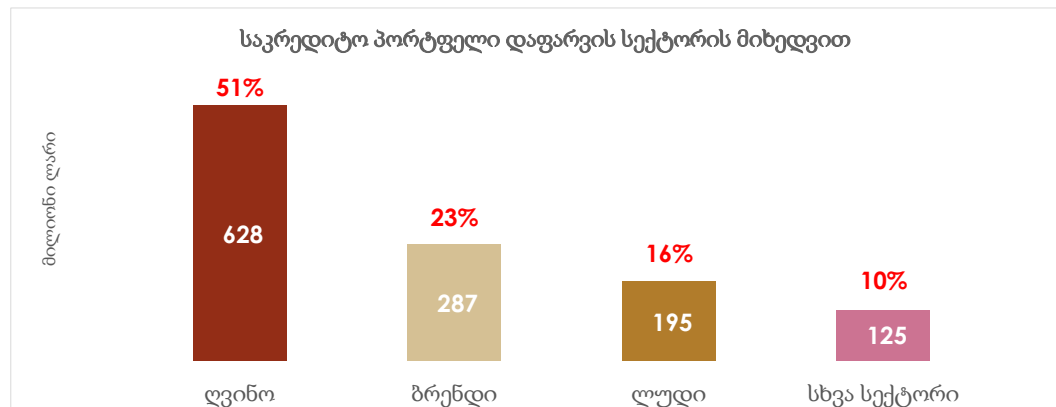
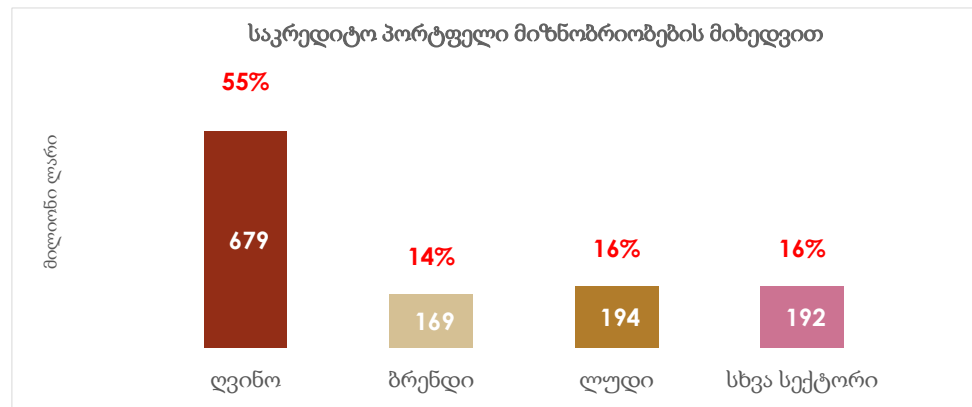
პორტფელის 78% კორპორატიულ სექტორშია გაცემული და 94% საბალანსო ვალდებულებებზე მოდის, ამასთან პორტფელის 50% ლარშია გაცემული

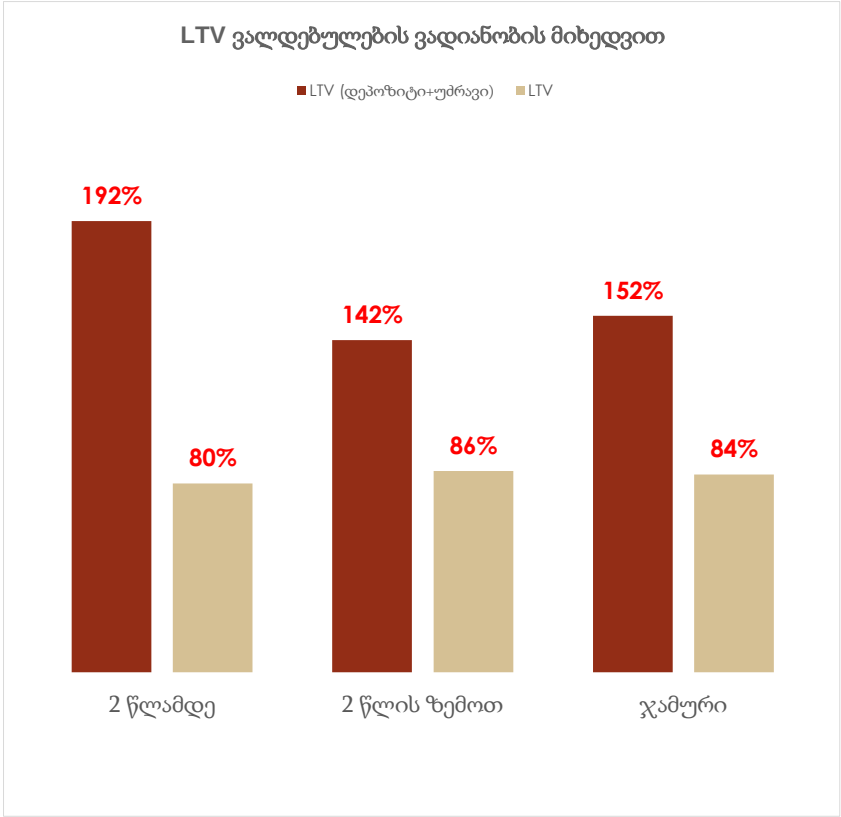
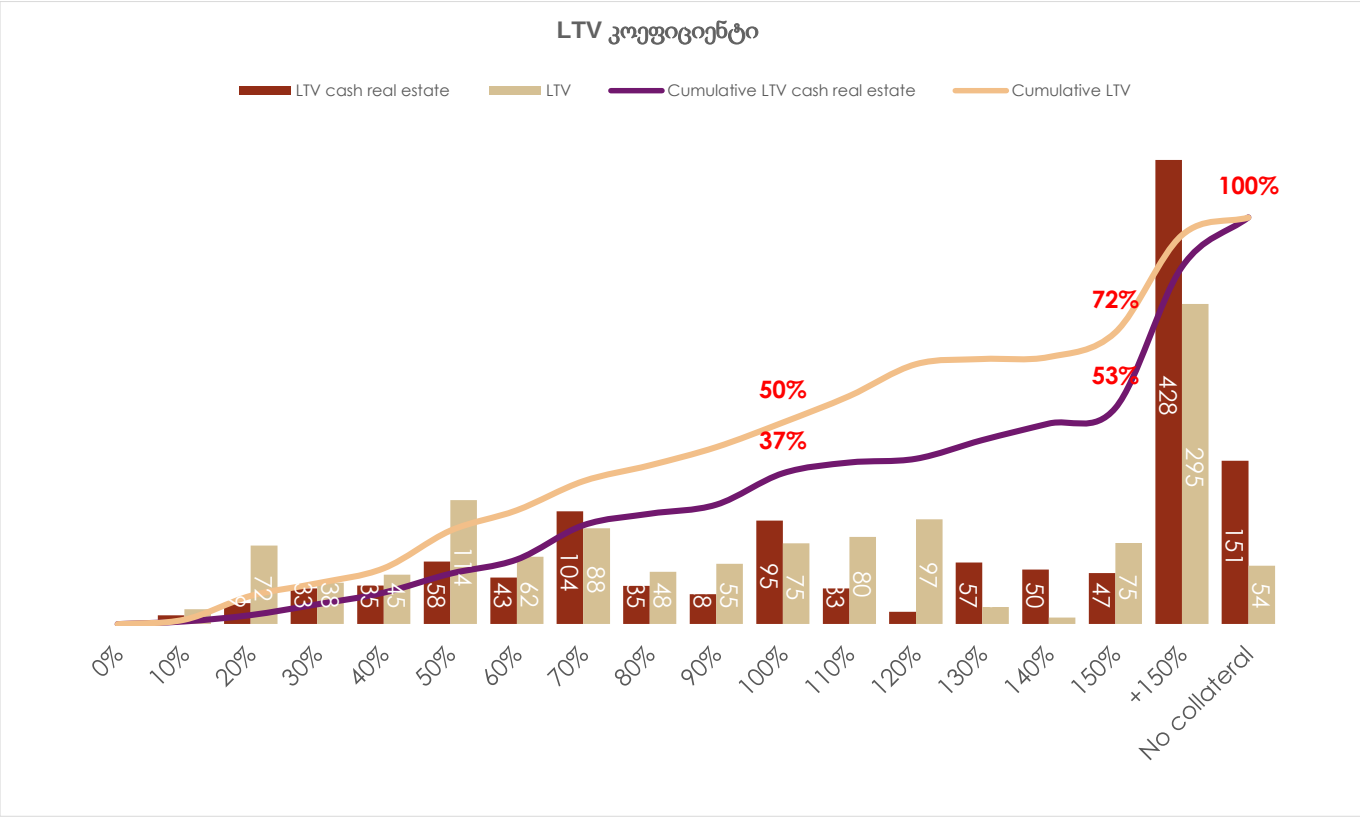
აღკოპოლური სასმელების პორტფელის მახასიათებლები (31.03.2024)

პორტფელის 55%-ით დაფინანსებულია ღვინის მიმართულება.
პორტფელის 31% გაცემულია სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში,
საიდანაც 87%-ით მხარდაჭერილია პროცენტის გადახდა

აღკოპოლური სასმელების პორტფელის უზრუნველყოფა (31.03.2024)

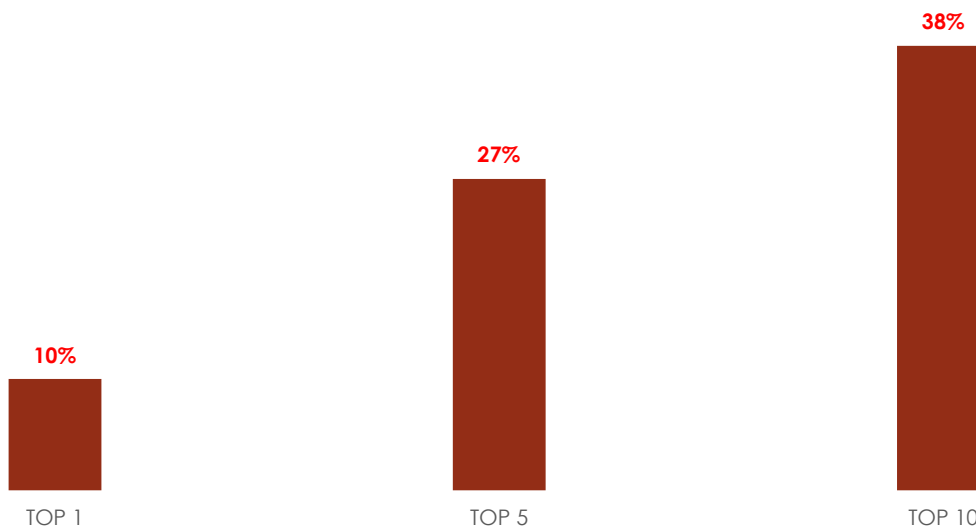
მხოლოდ დეპოზიტი+უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი LTV 152%-ა,
ხოლო მთლიანი უზრუნველყოფით 84%-ს შეადგენს

ალკოჰოლური სასმელების პორტფელი კონცენტრაციის მიხედვით (31.03.2024)

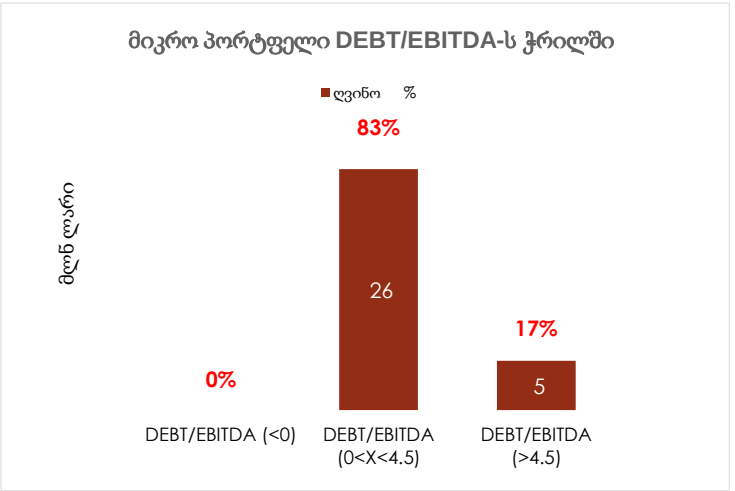
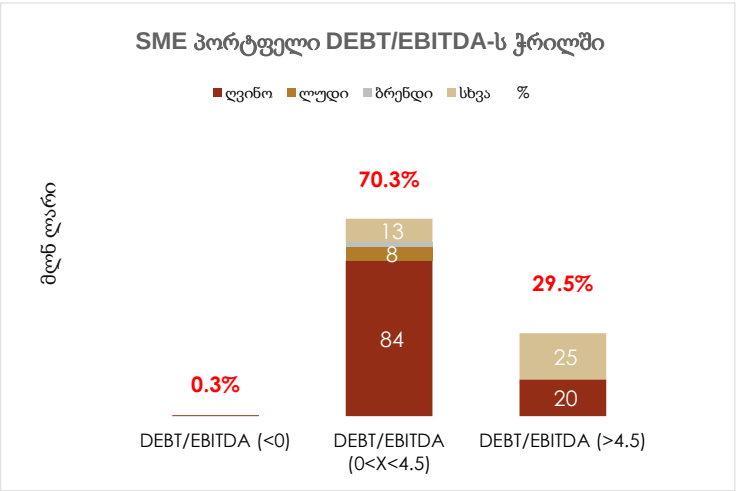
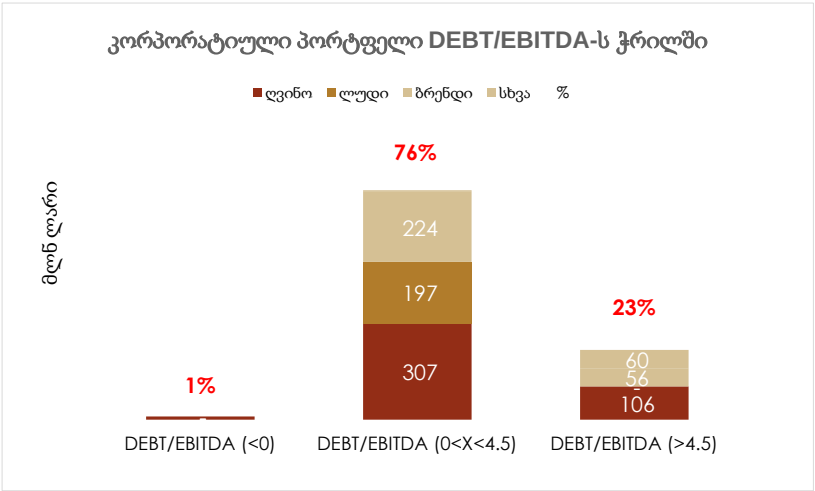
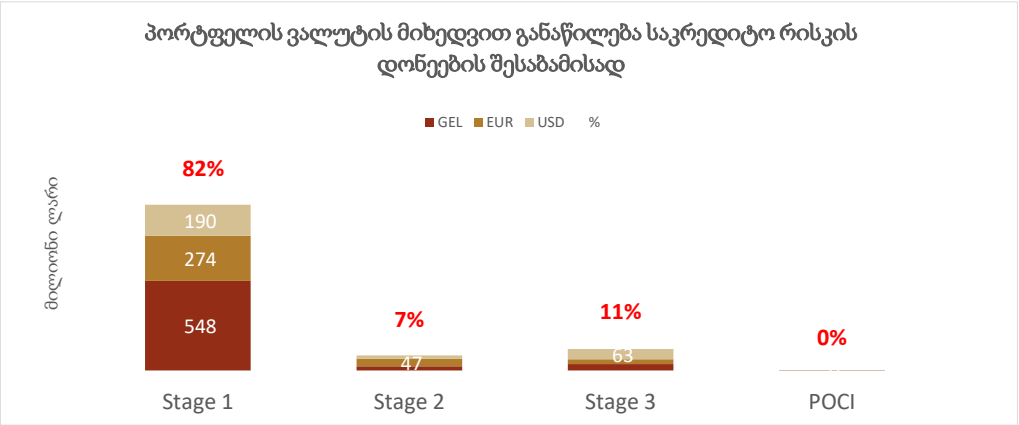
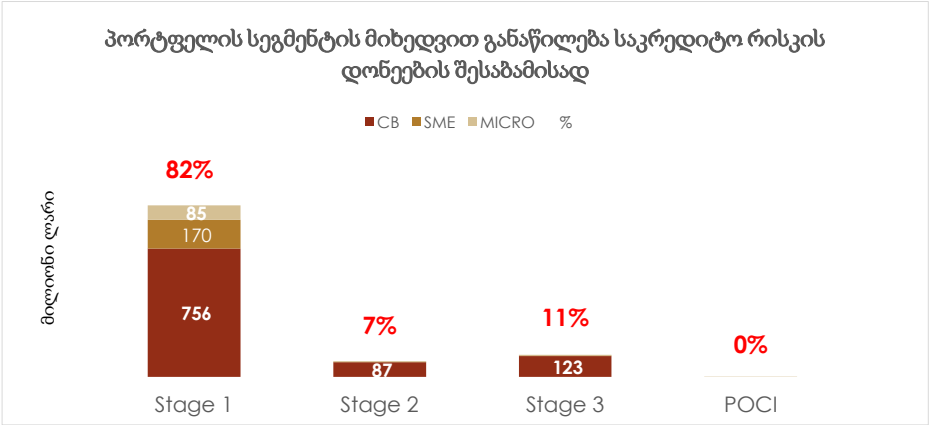
საკვლევი პორტფელის კონცენტრაცია ბიზნეს პორტფელთან შედარებით მაღალია

ტოპ მსესხებლების კონცენტრაცია ალკოჰოლური სასმელების პორტფელში
ჯამური ვალდებულებების მიხედვით

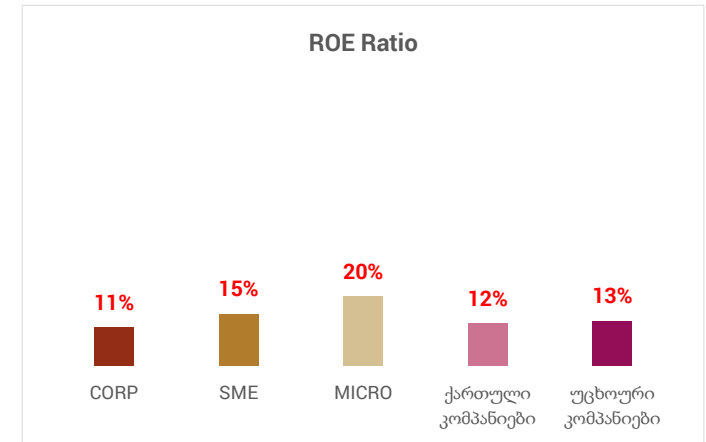
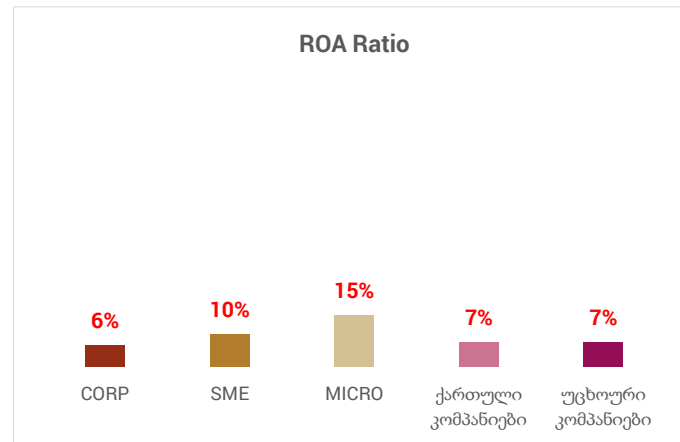
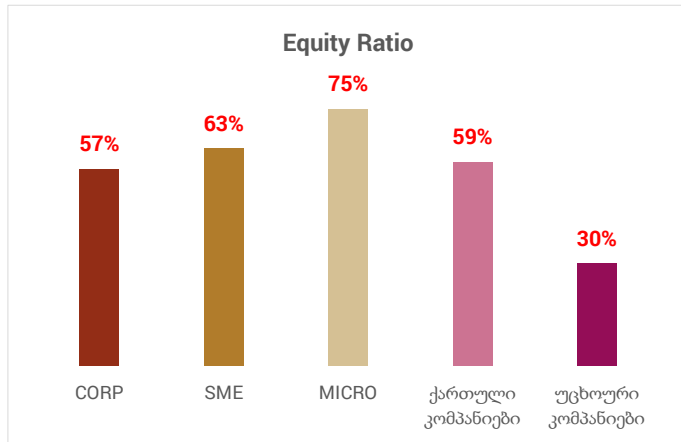
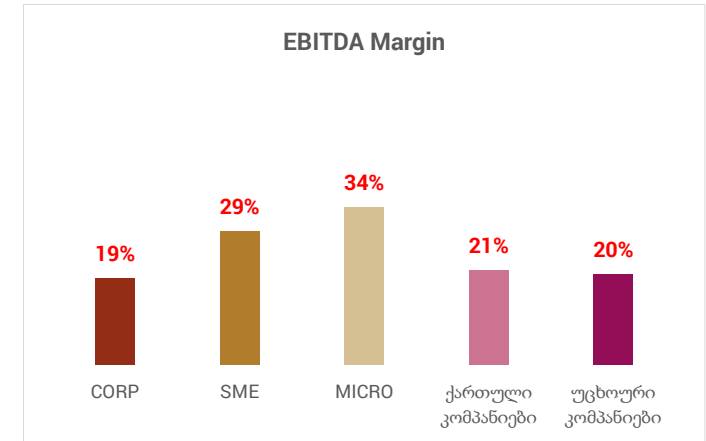
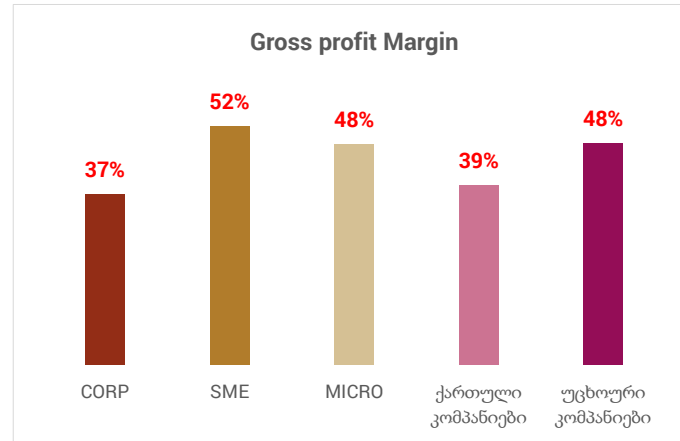
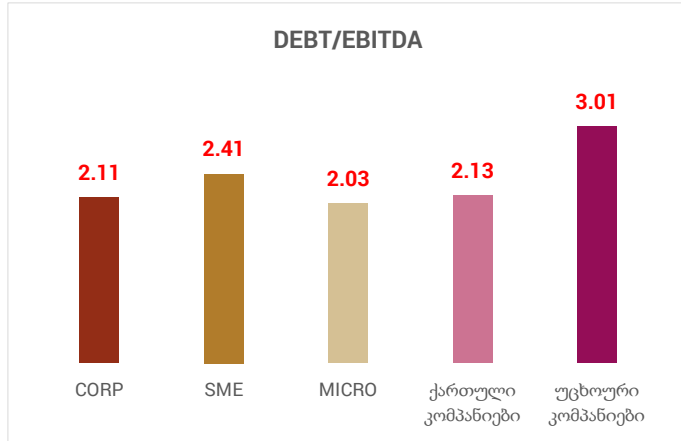
აღკოპოლური სასმელების პორტფელის ხარისხობრივი მაჩვენებლები (31.03.2024)

პორტფელის 82%-ს პირველი საკრედიტო რისკის დონე აქვს მინიჭებული.
მეორე და მესამე საკრედიტო რისკის დონის პორტფელში FX პორტფელის წილი 71%-ს შეადგენს,
მაშინ როდესაც მისი წილი მთლიან პორტფელში 50%-ია;

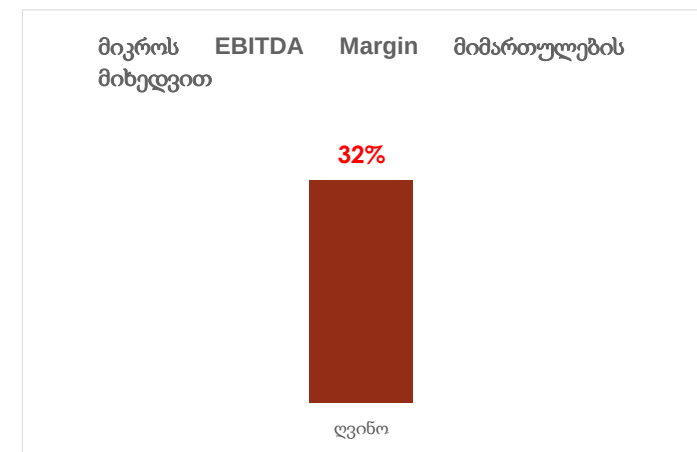
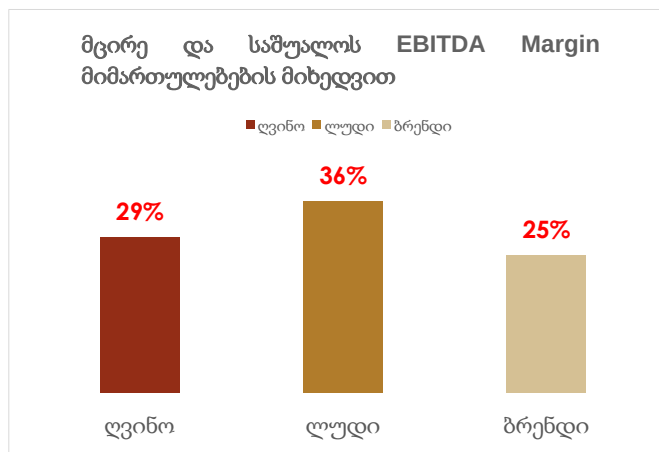
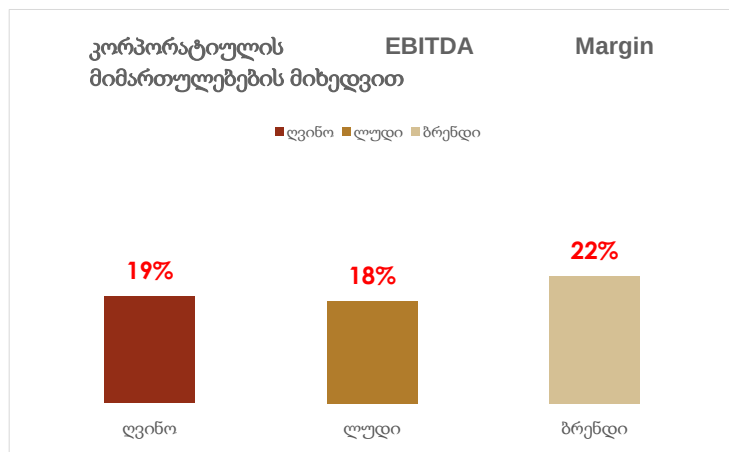
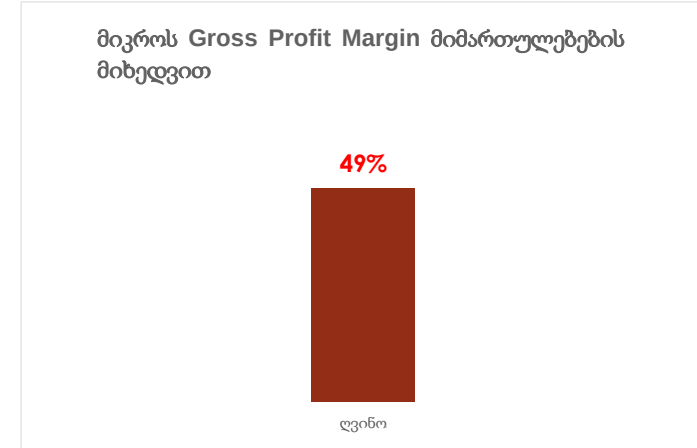
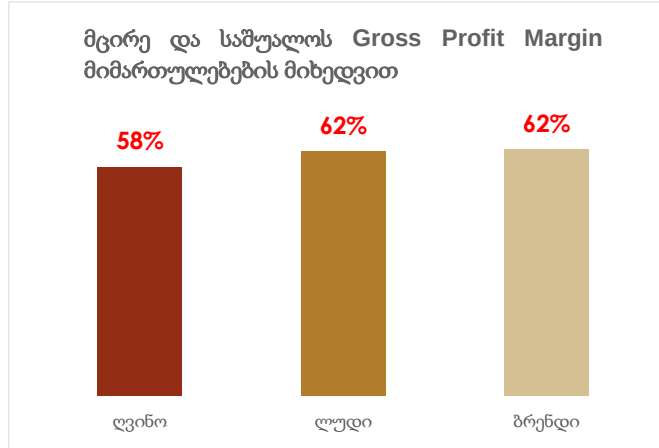
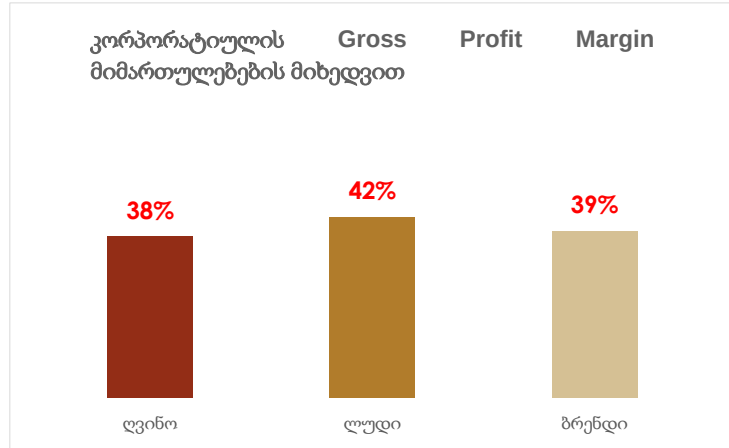
აღკოპილოური სასმელების პორტფელის ხარისხოვრივი მაჩვენებლები დაფინანსების სეგმენტების მიხედვით (31.03.2024)

მიკრო სეგმენტში შედარებით მაღალი EBITDA მარჟა და Equity, ROA და ROE კოეფიციენტები ფიქსირდება

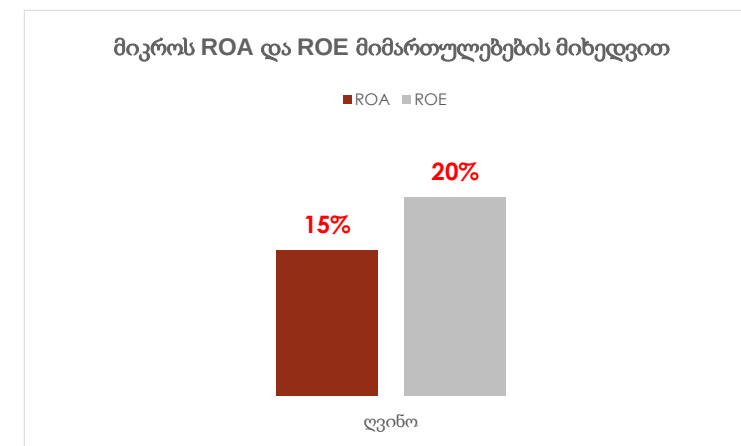
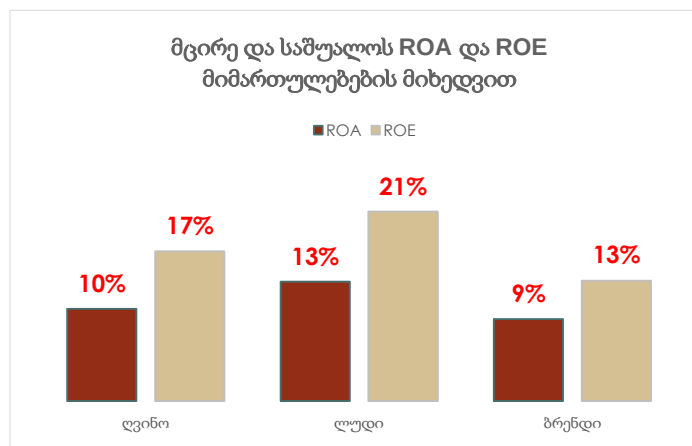
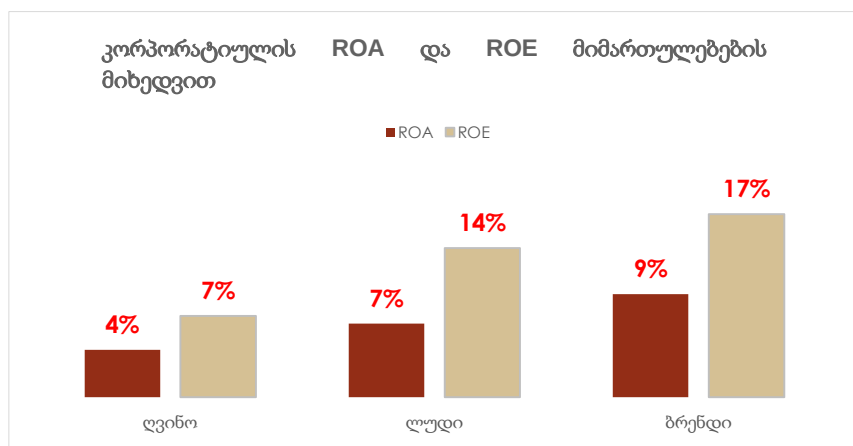
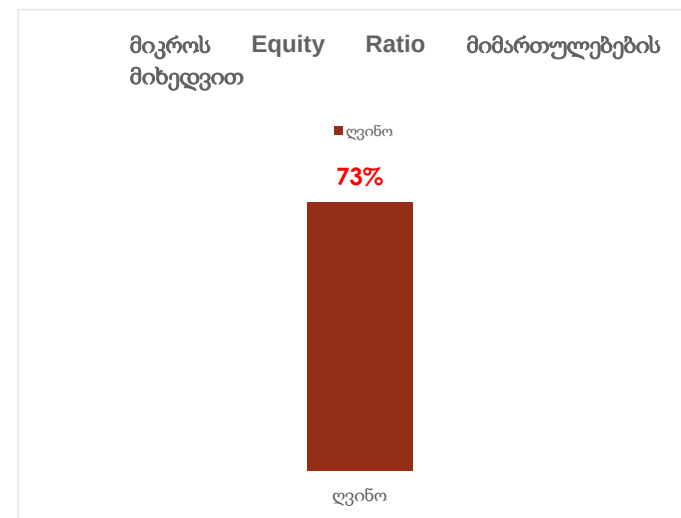
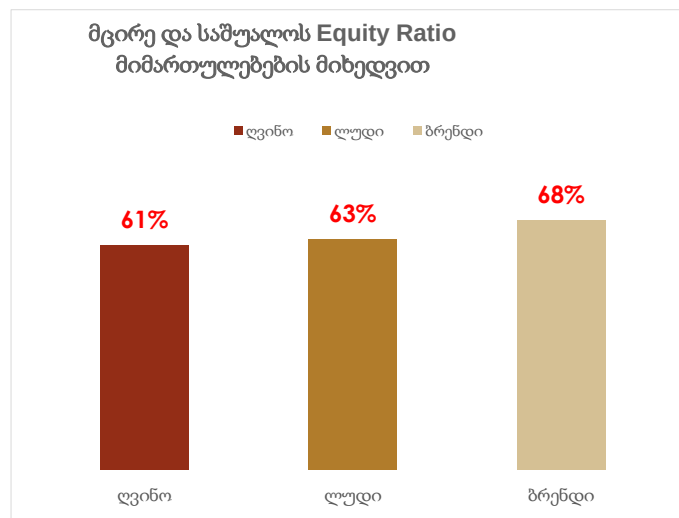
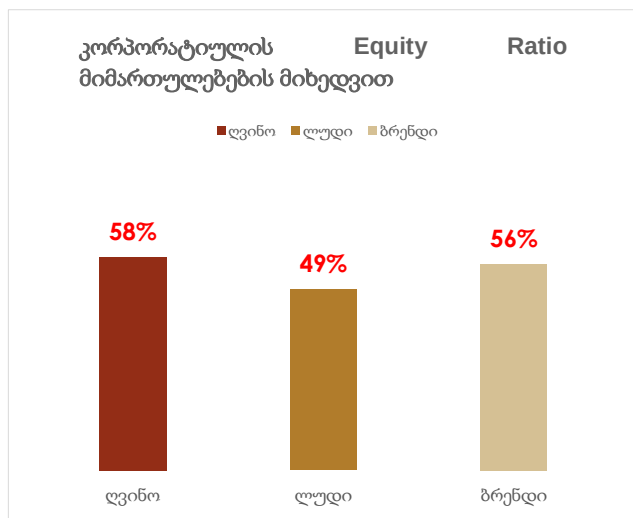
აღკოპილოური სასმელების პორტფელის ხარისხოვრივი მაჩვენებლები დაფინანსების მიმართულებების მიხედვით (31.03.2024)

მიკრო და SME სეგმენტში მიმართულებების მიხედვით კორპორატიულ სეგმენტთან შედარებით უფრო მაღალი EBITDA მარჟა ფიქსირდება

აღკოპილოური სასმელების პორტფელის ხარისხოვრივი მაჩვენებლები დაფინანსების მიმართულებების მიხედვით (31.03.2024)

მიკრო სეგმენტში ღვინის მიმართულებაში კორპორატიულ და SME სეგმენტთან შედარებით უფრო მაღალი Equity Ratio ფიქსირდება

ძირითადი მიგნებები

- ❑ ვენახების ფართობები და ღვინის მოხმარება გლობალურად მცირდება, საქართველოში კი ვენახების ფართობები და ღვინის წარმოება იზრდება;
- ❑ პოსტსაბჭოთა ქვეყნების წილი ღვინის ექსპორტში მზარდია და შეადგენს დაახლოებით 80%-ს, მაშინ როცა საშუალო ფასი სხვა ქვეყნებთან შედარებით უფრო დაბალია (ერთი ლიტრის საექსპორტო ფასი პოსტსაბჭოთა ქვეყნებში 2.5-დან 3.1 აშშ დოლარამდე მერყეობს);
- ❑ სხვა ქვეყნებთან შედარებით, ყურძნის დაბალი მოსავლიანობა საქართველოში შესაძლოა გამოწვეული იყოს იმ მიზეზით, რომ ვენახების საერთო ფართობის უდიდესი ნაწილი - 81% შინამეურნეობების საკუთრებაშია;
- ❑ ბრენდისა და საბრენდე სპირტის სექტორის ძირითადი შემოსავლის წყარო ასევე პოსტსაბჭოთა საექსპორტო ბაზრებია, სადაც რუსეთის ფედერაციას უდიდესი წილი - 54% უკავია, სომხეთს კი 17%;
- ❑ ალკოჰოლური სასმელების სექტორის პორტფელი 1.2 მილიარდი ლარია, საიდანაც 50% ლარშია დენომინირებული. ამასთან, აღსანიშნავია, რომ აღნიშნული პორტფელი მთლიანი ბიზნეს სექტორის პორტფელის 3,63%-ს შეადგენს;
- ❑ აღსანიშნავია, რომ მეორე და მესამე საკრედიტო რისკის დონის პორტფელში FX პორტფელის წილი 71%-ს შეადგენს, მაშინ როდესაც მისი წილი მთლიან პორტფელში 50%-ია;
- ❑ ალკოჰოლური სასმელების პორტფელის 31% დაფინანსებულია სახელმწიფოს სხვადასხვა პროგრამების ფარგლებში, საიდანაც 87% პროცენტის სუბსიდირებაზე მოდის;
- ❑ ალკოჰოლური სასმელების პორტფელის ECL 2022 წელს რუსეთ-უკრაინის ომის შემდეგ გაუარესდა და საშუალო ECL-მა გადაასწრო ბიზნეს სექტორის საშუალო ECL კოეფიციენტს; 2024 წლის პირველი კვარტლის მდგომარეობით პორტფელის 82% პირველ საკრედიტო რისკის დონეს მიეკუთვნება, რაც შედარებით დაბალი მაჩვენებელია ბიზნეს სექტორის პირველი საკრედიტო რისკის დონესთან შედარებით, სადაც მისი წილი 91%-ს შეადგენს;
- ❑ პორტფელი მაღალი კონცენტრაციით ხასიათდება, ტოპ-1 მსესხებელს პორტფელის 10% უკავია, ხოლო ტოპ-10 მსესხებელზე პორტფელის 38% მოდის;
- ❑ ალკოჰოლური სასმელების სექტორის EBITDA, ROA და ROE კოეფიციენტები უცხოური კომპანიების კოეფიციენტების მსგავსია, თუმცა DEBT/EBITDA და Equity Ratio-ს მხრივ, შედარებით უკეთესი კოეფიციენტი ფიქსირდება.

მადლობა
ყურადღებისთვის